

6*86

>117<

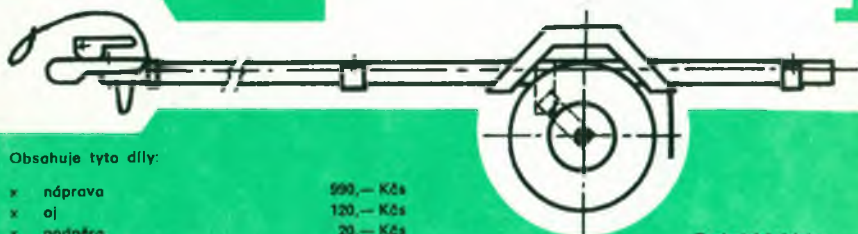
starto

ORGANO DE
ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO

STAVEBNICE PODVOZKU NÁKLADNÍHO PŘÍVĚSU

AK-2P

Obsahuje tyto díly:

x náprava	590,— Kčs
x oj	120,— Kčs
x podpěra	20,— Kčs
x pojistné zařízení	59,— Kčs
x 2 ks třmen (à A 12,50)	25,— Kčs
x 2 ks blatník vč. zástěrek (à 85,—)	170,— Kčs
x nosník K 1000/0	250,— Kčs
2 pneu B-Scooter 4x8 (à 105,—)	210,— Kčs
2 duše (à 15,—)	30,— Kčs
2 disky 2,45x8* — typ A (à 225,—)	450,— Kčs
x 2 hřídele (à 130,—)	260,— Kčs
	2 584,— Kčs

Montáž podvozku (s vydáním tech. průkazu)	148,50 Kčs
Celkem cena	2 732,50 Kčs

x úhelníkový rám korby	310,— Kčs
x ocelová korba	1 300,— Kčs
x tl s nosníky 100 mm pro ocel. korbu	390,— Kčs

Technické údaje:

váha (bez korby)	cca 50 kg
celková hmotnost	400 kg
užitečné zatížení	320 kg
max. šířka	1 500 mm
délka	2 500 mm
výška	730 mm

Podvozek nákl. přívěsu AK—2P je bez elektrické instalace (zatím není dodáván panel pro tabulku SPZ vč. svítilen) a bez korby, která je v návrhu pro výrobu.

Na podvozek nákl. přívěsu AK—2P je nutno uzo vřít písemnou objednávku. Formuláře objednávek vyžádejte na: INKLEMO VD, 100 00 Praha 10, Třebohostická 3, tel. 78 14 749. Dodací lhůta podvozku (vč. mantáže) je závislá na přijatém počtu objednávek. Zákazník bude písemně vyzván k osobnímu odběru.

Jednotlivé díly stavebnice označené x budou samostatně v prodeji výhradně v prodejních VD INKLEMO — Praha.

Praha 1, Skořepka 8	telefon: 26 68 24
Praha 2, Bělehradská 128	22 95 31
Praha 4, nám. Hrdinů 5	43 54 65
Praha 7, Dukelských hrdinů 4	87 80 16
Praha 8, Sokolovská 170	82 04 81
Praha 9, Sokolovská 201	83 14 24

Na tyto díly nebudeme přijímat objednávky, ani nebudou zaslány na dobírku (s výjimkou litinového nosníku K 1000/0).

Výrobek byl kladně testován (vč. podrobného popisu) v časopise SVĚT MOTORŮ č. 34/1983.

Inklemo Praha

Milí přátelé,

končí rok 1986 a stojíme na prahu roku nového. Rok 1986 byl pro naše hnutí významný tím, že se podařilo zlepšit činnost našeho svazu, a to jak ve vedoucích orgánech, tak i v úřadovně v Jilské ulici. Díky pochopení tiskárny RUCH Liberec po roční přestávce opět vyšlo STARTO; je to velký úspěch našeho hnutí, ale zejména našich libereckých samideánů, protože oni dokázali napsané texty přeměnit v tento časopis.

V novém roce 1987 nás očekávají četné závažné události. Bude to rok stupňujícího se úsilí národů v boji za mír a mezinárodní bezpečnost, bude to rok 70. výročí vítězné Říjnové revoluce, pro nás, esperantisty to bude významný rok stého výročí vzniku esperanta a 70. výročí úmrtí Dr. Zamenhofa. Bude to nejen rok oslav, ale hlavně perné práce! Bude se konat V. sjezd našeho svazu, který zvolí nové vedoucí orgány svazu a určí i naši další cestu vpřed. Uděláme všechno pro to, aby se naše hnutí posílilo a rozšířilo a zároveň upevnilo své postavení a svůj význam v našem státě. Ještě více zesílíme svoji práci, zvýrazníme náš boj za mír, přátelství a porozumění mezi národy.

Karaj amikoj,
ni deziras al vi feliĉan kaj ĝojplenan
Kristnaskon kaj en la nova jaro 1987
feliĉon kaj firman sanon al vi kaj al
viaj proksimuloj konstantan progreson
al la Esperanto-movado kaj la
pacon kaj amikan kunlaboron al la
tuta mondo.

**La estraro de ĈEA,
la redakcio de STARTO**

100 let ESPERANTA

Mezinárodní plánový jazyk esperanto, vytvořený Dr Ludvíkem Zamenhofem /1859-1917/ je dnes po 100 letech své existence rozšířen doslova po celém světě. Již zdaleka není pěstován pouze amatéry jako ušlechtilý koníček, ale zabývá se jím soustavně i mnoho profesionálních pracovníků.

Některé z důvodů tak velkého zájmu o esperanto jsou:

- Jde o jazyk neutrální, vyjadřující naprostou jazykovou rovnoprávnost uživatelů. Tím je předurčen jako ideální prostředek pro zvyšování porozumění mezi národy a tím nepřímo i jako vhodný nástroj pro boj za mír.
- Je založeno na přísně logických principech. Gramatická pravidla neznají výjimky, slovní zásoba je vybrána pokud možno z kmenů tzv. mezinárodních, které zdomácněly ve většině jazyků. Proto osvojit si znalost esperanta je několikanásobně snazší, nežli u kteréhokoliv jazyka národního.
- Pro svou logičnost, snadnost osvojení a bohatou vyjadřovací schopnost se stává ideálním médiem pro přenos informací všeho druhu. Toho se využívá jak k šíření národních kultur pomocí překladů do esperanta a jeho prostřednictvím do dalších národních jazyků, tak i jako pracovního jazyka na vědeckých konferencích, sympoziích, k vydávání původní i přeložené krásné, vědecké a technické literatury. /Při aplikacích esperanta ve vědě a technice je někdy používán, zejména v západních zemích, název Internacia Lingvo, zkratkou ILo/.
- V současné době již pevně zakotvilo na školách všech typů v mnoha státech světa, ať už jako vyučovací předmět, nebo jako vyučovací jazyk, pomocí něhož jsou vyučovány předměty z různých vědních oborů.
- Logiky esperanta a možnosti přesného a jednoznačného vyjádření se využívá stále častěji ve spojení s výpočetní technikou k uchování informací získaných pomocí různých, tzv. zdrojových jazyků a ke strojovým překladům mezi dvěma národními jazyky.

Význam esperanta uznává vedle mnoha jiných mezinárodních organizací i UNESCO, které již od roku 1954 úzce spolupracuje s UEA /Světovým esperantským svazem/. To potvrdilo i v listopadu 1985 přijetím rezoluce 23 C/RES.11.11, která vysoce hodnotí dosavadní úspěchy esperanta a esperantistů, vyzývá členské státy k důstojným oslavám stého výročí existence esperanta a doporučuje jim prozkoumat možnosti zavedení esperanta jako vyučovacího předmětu do škol a jako pracovního jazyka do mezinárodních nevládních organizací.

Ing. Petr Chrdle

— DĀRCI —

PRO jubilejní fond

- B. Halata, Frýdlant
Dr. J. Hradil, Mnichovo
Hradiště
Vl. Rotrekl, Dobšice
Esperanto-rondeto Znojmo
V. Herzogová, Zamberk
J. Rytichová, Teplice
M. Čekal, Děčín
V. Stibůrek, Benešov
Esperanto-rondeto Benešov
I. Drbohlavová, Turnov
Dr. D. Drbohlavová, Ostrava
M. Grimová, Opava
F. Furka, Praha 3
St. Babiček, Zdíkov
A. Horák, Brno
R. Bláha, Brno
Jar. Babička, Dobřichovice
J. Jelínek, Hradec Králové
J. Heimová, Praha 4
K. Hošík, Lučice
N. Denigerová, Praha 5
M. Kaletová, Olomouc
Ant. Mlčák, Štítý
M. Bobková, Český Dub
P. Mádl, Benešov
J. Kronát, Sedlčany
J. Bukač, Poděbrady
J. Kořínek, Zbůch
L. Kos, Praha 10
K. Lazecká, Praha 2
S. Dimnjakovič, Vysoké Mýto
J. Kořínek, Ústí nad Labem
V. Hauslerová, Pardubice
J. Kouba, Libušín
M. Kvasová, Mělník
O. Ungerová, Neratovice
F. Fučík, Rouchovany
..ohorský Fr., Gottwaldov
J. Mařík, Praha 2
B. Grum, Haviřov
M. Musílek, Pardubice
J. Nývltová, Mezilesí
J. Patera, Skřivany
Fr. Trampota, Donrašov
M. V. Zázvorka, Praha 6
Fr. Maňčík, Horní Němčí
A. Stanura, Haviřov
Z. Heiser, Haviřov
V. Gloser, Malenice n. Vol.
M. Hillebrant, Jablonec n.N.
V. Morisák, Ostrava
MUDr. I. Macáková, Příbor
V. Tomíčková, Jablonec n.N.
A. Janíčková, Choustník
RNDr. V. Novobilský, CSc.,
Ústí nad Labem
Ing. H. Štěpáníková, Gott-
waldov
St. Majer, Troubelice
M. Petráčková, Chomutice
Ing. A. Neuwirt, Stará Ves
nad O.
H. Kadařová, Příbram
Fr. Frýbert, Brno
M. Malovec, Brno
J. Jičínský, Třebíč
L. Machát, Studenec
J. Rezníčková, Strážkov
Ing. K. Janouš, Ostrava 1
V. Blažek, Olomouc
A. Balaš, Brno
Ing. Z. Pluhař, Holovousy
v Podkrkonoší
L. Lainková, Ostrava
M. Pelcová, Červený Kostelec
MUDr. P. Páral, Krásné Březno
MUDr. A. Marková, Aš
D. Foltýnová, Ostrava
E. Urbanová, Praha 6
Zd. Dvořák, České Budějovice
J. Havran, Sebranice
R. Ullrich, Pardubice
A. Bartošík, Praha 5
J. Siniberský, Chlenu
D. Kočvara, Ostrava-Vítkovice
M. Sova, E-O Vítkovice
J. David, E-O Vítkovice
P. Pejchl, E-O Vítkovice
PhDr. E. Spitz, E-O Vítkovice

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ ČES

Český esperantský svaz vyhlašuje k 100. výročí esperanta překladatelskou soutěž. Soutěž bude probíhat ve dvou žánrových kategoriích:

1. Próza a umělecká publicistika

Překlad povídky, úryvku z románu, divadelní nebo rozhlasové hry, eseje, črty, umělecké reportáže, fejetonu atd.

Rozsah jedné práce: do pěti stran. Jeden autor může poslat max. tři práce.

2. Poezie

Básně, úryvek z poémy atd.

Jeden autor může poslat max. pět básní nebo úryvek z poémy do pěti stran.

Ceny v obou žánrových kategoriích:

1. cena 700 Kčs

2. cena 400 Kčs

3. cena 200 Kčs

Zvláštní cena jazykové komise 400 Kčs

Přednost bude dávana pracím, které mají vztah k současnosti. K překladu přiložte český text /např. fotokopii atd./, resp. údaje o knize, z níž je překlad pořízen. Každý překlad podepište heslem. K zásilce přiložte zašlepenou obálku, na které uveďte své heslo a dovnitř vložte lístek se svým jménem, adresou, členským číslem ČES a vše pošlete na sekretariát ČES. Obálky zůstanou na sekretariátu a otevřou se až po udělení cen. Soutěžní práce zašlete ve čtyřech vyhotoveních.

Datum zaslání prací: do konce června 1987

Porota bude sestavena z našich předních prozaiků, překladatelů a básníků. Členové poroty se nemohou soutěže zúčastnit. Výsledek bude vyhlášen na sjezdu ČES a tam budou také ceny slavnostně předány. Pro účastníky soutěže bude uspořádán seminář. Datum jeho konání vám včas oznámíme.

Vedoucí KTI Karel Kýr

ŽIVOT V KLUBECH

Liberec: Pět let radostné práce

Skutečně je to už pět let, kdy vyšel buletin Klubu esperantistů "Libereca Informilo" poprvé. Tenkrát ani nebyl příliš oficiální. U jeho zrodu stál kroužek záků esperanta při libereckém oblastním závodu České státní pojišťovny. Mnoho těžkostí jsme museli překonat již zpočátku, třebaže jsme chtěli ze všech svých sil sloužit prosazování veliké myšlenky mírové spolupráce a dorozumění mezi lidmi prostřednictvím esperanta.

Se závěrem letošního roku spatřuje světlo světa již šedesáté číslo našeho buletinu. Postupem času se hodně změnilo, rozšířilo se a zbavilo svých dětských nemocí.

Kromě adresního materiálu, který je jeho stálou náplní, uveřejňujeme na pokračování česko-esperantský slovník, protože srovnatelné dílo bratří Filipů vyšlo již před téměř čtyřiceti lety a od té doby něco podobného velice chybí. Za pět let existence jsme se dostali až k písmenu M. Dobrý přítel našeho klubu a přední představitel čs. esperantského hnutí nám napsal, když jsme začínali: "Myslím, že to nikdy nedokončíte." Nyní, po pěti letech nás navštívil na pravidelné schůzce redakční rady. "Dnes už věřím, že váš rozmnožený slovník vyjde kompletní možná i dříve, než se objeví ten oficiální ve Státním pedagogickém nakladatelství."

Jsme rádi, že můžeme pro esperanto něco udělat a nahradit naším skromným buletinem, co dnes není, jako máme radost, že trochu i naší zásluhou znovu vychází náš ústřední orgán Starto.

Dostali jsme mnoho dopisů od našich spolupracovníků, členů i příznivců, kteří s velikým nadšením přijali skutečnost, že jsme v každém čísle buletinu věnovali dva listy kompletní mluvnici esperanta od Miroslava Malovce. Je to první velká mluvnice esperanta, srovnatelná se dvěma, které vyšly v esperantu a ve francouzštině. Náš český jazyk je tedy třetím na světě, v němž je publikována perfektní mluvnice esperanta a vlastně mluvnice nejdokonalejší, protože již přihlíží k dílům, vydaným již dříve v Holandsku a ve Francii.

Ani adresní část není zanedbatelná. Uveřejňujeme převážně adresy zájemců o mírovou korespondenci ze socialistických a socialismus budujících zemí. Máme adresy jednotlivců i klubů z Nachodky, Vladivostoku, Komsomolsku na Amuru, Norilska v SSSR, stejně jako adresy z Kuby, Nikaragui, Vietnamu či dalších sta zemí z celého světa.

Samozřejmě, jsou i problémy. Po otisknutí adresy z malého státu kdesi v Latinské Americe obdržel dotyčný 200 dopisů z

Československa a dalších 500 ze zemí socialistického společenství. My dostáváme stížnosti, že dosud neodpověděl a nešťastný zájemce o dopisování nám třeba již napsal, že má denně poštovní schránku nabitou doslova k prasknutí.

Je tedy problém v tom, že země se šedesátí tisíci obyvateli, jako například Kiribati v Oceánii, kde je jen několik jednotlivých esperantistů, nemůže vyhovět zemím s miliony obyvatel a organizovanou sítí kroužků. Proto si myslíme, že dobrého esperantského přítele na celý život není nutno hledat jen kdesi v daleké exotické cizině, ale třeba docela blízko.

Náš buletin posíláme zhruba do sta zemí, bohužel jen příležitostně. V těchto zemích se obracíme i na neesperantisty, kteří se tak mnohdy poprvé v životě dozvídají o existenci esperanta. Stává se, že si začnou dopisovat v některém z národních jazyků a po několika letech již korespondují v esperantu.

I v Československu jsou oblasti, které bývaly bílými místy na mapě esperantského hnutí. Náš buletin se zde rozeběhl po několika středních školách a nyní se již formuje nové místní esperantské hnutí. Dobrým příkladem jsou například okresy Chrudim a Lučenec.

A tak se postupně snažíme, i když nedokonale, sloužit myslence šíření mezinárodního jazyka v co nejširších vrstvách obyvatelstva nejen u nás, ale i v nejzapadlejších a nejvzdálenějších koutech naší planety. Sklízíme za to vděk i nevděk. Ale tak už to bývá při prosazování vznešených ideálů v prozaické praxi.

Jiří Hanousek

Třebíč: 40 let Klubu esperantistů v Třebíči

Uplynulo již 40 let od doby, kdy z podnětu tehdejšího inspektora kultury ONV s. Františka Sedláčka a redaktora okresního týdeníku JISKRA s. Josefa Poláčka vznikl Klub esperantistů v Třebíči. Prvním jeho předsedou byl zvolen profesor Theodor Kilian, jednatelem Josef Poláček a členy výboru profesor Josef Hnízdil, interbrigadista primář zdejší nemocnice MUDr. Karel Holubec, s. Berta Zahrebná a s. Frocházka. V poválečné době po dvou uspořádaných kurzech byl EK velmi početný. Čítal skoro 100 členů. V roce 1948 rozšířila jeho řady mládež, která zakrátko čítala kolem 200 členů. Mládež v r. 1952 uspořádala svůj první, dnes již tradiční Letní esperantský tábor. Ten je dnes hlavní náplní činnosti našeho EK a v příštím roce bude slavit své 35. výročí. Cílem Klubu od prvopočátku bylo udržení míru a přátelství mezi národy. Proto měl po právě skončené válce tolik členů a stoupenců, i když zvládnutí jazyka nebylo pro všechny snadnou záležitostí. Přátelství mezi národy a mírové cíle byly vedle jazyka i hlavní náplní Letních esperantských táborů, které pomáhal spouloorganizovat SVAZARM. Za činnost pro mír a přátelství mezi národy obdrželo několik členů našeho EK nejvyšší ocenění Světové rady míru, odboru esperanta. Vyznamenání bylo předsedou tohoto odboru s. Aleksievem z BLR předáno Theodoru Kilianovi, Vladimíru Hermanovi, Františku Sedláčkovi, Pavlu Sittauerovi a Bohumilu Dvořákovi.

Skončil Letní esperantský tábor 1986

Letošní LET jsme uspořádali už tradičně ve 3 bězích. 1. běh byl jako obvykle věnován mládeži. Zúčastnilo se jej 126 osob, převážně dětí ze 42 míst naší vlasti, několik osob z NDR a skupina dětí z polského města Wasilkowa, města na okrese Białyłtok. Město Białyłtok je rodištěm L.L.Zamenhova.

2. etapy se zúčastnilo 136 osob z 39 míst naší vlasti, 35 osob z několika míst BLR, 15 osob z PLR, 8 z NDR, 4 z Jugoslávie, 2 ze SSSR. V této etapě vyučovalo ve vyšších kursech několik zahraničních učitelů.

3. běhu se zúčastnilo 90 osob. Celkem z 25 míst naší vlasti. Z NDR 9 lidí, ze SSSR 2, z Maďarska 4 a z Jugoslávie 2. I na 3. běhu vyučovali v obou zahraničních kursech zahraniční učitelé. 1 z NDR, 1 z MLR.

Jazyková úroveň se rok od roku zlepšuje. Především na ni má vliv samostudium pod dozorem a vedením učitelů, snad i větší počet zahraničních účastníků s vyšší jazykovou úrovní. Je to potěšující.

Ke sportovnímu vyžití účastníků slouží 10 pramic, které tábor vlastní, různé sportovní hry, pro špatné počasí pak společenské hry a dobře vybavená knihovna jak českou, tak především esperantskou literaturou. Pro náročné účastníky byl založen noční klub. Jeho členové mají povoleno posedět po večerce, navštěvovat společenské a taneční večery ve Vranově i na lodi na jezeře, kde Vranovská rekreace dvakrát v týdnu pořádá vyjížďky s tancem.

V letošním roce jsme mimo kuchyňského personálu poprvé honorovali učitele. V příštím roce přikročíme i k honorování vedení a ostatních pracovníků tábora.

Náš tábor jako chatová osada kategorie B sloužil letos veřejnosti v období mimo tábor již čtvrtým rokem.

Esperantský kroužek NHKG

Amikoj de Esperanto, esperantský kroužek, který má sedm členů - z toho jsou čtyři družstevníci SBD NHKG z bloku č. 12 - zahájil svou činnost v první polovině roku 1979 a dosud pracuje bez přerušení. Za tu dobu navázal písemné kontakty s esperantisty z mnoha zemí všech kontinentů. Pravidelná korespondence umožňuje prohloubit znalosti mezinárodního jazyka a hlouběji poznat starosti a radosti obyvatel jiných zemí.

Činnost kroužku má několik částí - sběratelskou, ta je nejobtáhlejší, společenskou, technickopropagační. Vlastníme třeba pohlednice ze Sněhového festivalu v japonském Sapporu, pohlednice z Verony, místa známé Shakespearovy tragédie Romeo a Julie, z národního přírodního parku v Severní Americe.

V loňském roce, ve spolupráci se členy esperantského klubu z hlavního města Kamčatky Petropavlovsk-Kamčatskij, byla zahájena akce Hledáme příbuzné hrdinů z první a druhé světové války.

Málokdo ví, že v parku hlavního města Kamčatky má posta-

ven pomník Čech, který v letech občanské války velel oddílu statečně bojujícímu proti bělogvardějské kontrarevoluci. Není také příliš známo, že sovětský gardový major Viktor Tureček se narodil v moravsko-slovenské rodině, která se vystěhovala koncem minulého století do ukrajinského města Čerkassy. Tento důstojník má hlavní podíl na tom, že slovenští vojáci nahnaní proti Sovětskému svazu přeběhli na druhou stranu bojové linie - na stranu pokroku.

Prozatím ani nemůžeme odhadnout, zda nalezneme v Československu žijící příbuzné našeho bývalého spoluobčana Voceška, který padl daleko od své vlasti v boji za ni a za spravedlivější zítřek, a je pochován na Kamčatce, a rovněž nejde odhadnout, kdy se podaří najít žijící příbuzné Viktora Turečka. Jen pro zajímavost - o pomoc při hledání příbuzných Viktora Turečka byla našim kroužkem požádána také redakce populárního týdeníku Mladý svět.

Málokdo ví, že v Preze bydlí Elfrída Bastlová-Hanušová, která bojovala v 1. šs. armádním sboru Ludvíka Svobody a pochází ze stejného města Čerkassy na Ukrajině, jako už vzpomínaný Viktor Tureček.

Takových osudů jsme už vystopovali řadu. Mám za to, že činnost esperantského kroužku je natolik zajímavá i pro mladé lidi, že by nás mohlo být více.

V týdeníku NHKG "Flamen míru" č. 34/1986 - Antonín Bombionka

Kroužek "Esperanto" DK VŽKG Ostrava 3

Vyhlašujeme soutěž: Kdo získá nejvíc účastníků kursů, dostane zajímavou a cennou odměnu. Současně bude zahájen B kurs pro pokročilé, který je bezplatný pro členy Českého esperantského svazu. Kdo z lonských kursistů bude opakovat A kurs, nemusí platit kursovné za předpokladu, že se stane členem ČES. Přikládáme přihlášku. Další přihlášky a plakáty se dostanou na našich schůzkách. Věříme, že každý člen získá alespoň 1 kursistu. Prvních 12 dárců na jubilejní fond k 100 výročí esperanta v r. 1987 odeslalo celkem 1850 Kčs.

Seznam dárců: Ing. K. Janouš - 500 Kčs, D. Aččvara - 200 Kčs, M. Sova - 150 Kčs, J. David - 150 Kčs, P. Pejchl - 100 Kčs, PhDr. E. Spitz - 100 Kčs, K. Fremlová - 100 Kčs, M. Čerevková - 100 Kčs, P. Jančálková - 100 Kčs, J. Folta - 100 Kčs, A. Vojtek - 100 Kčs, A. Patočka - 150 Kčs.

Děkujeme všem, kteří pochopili naléhavou potřebu našeho hnutí. Věříme, že se připojí další dárci.

Náš výbor požádal ÚV ČES o zařazení do plánu činnosti svolání Krajské schůze esperantistů SM kraje na počest 100. výročí esperanta ve spolupráci s Krajským výborem důvěrníků a Mírovou sekcí ČES. Schůze je plánována na sobotu 30.5.1987.

Náš EK Vítkovice chce na počest 100. výročí esperanta zvýšit svoji členskou základnu. Chceme získat za členy rodinné příslušníky a příznivce esperanta, kteří dosud stojí stranou.

Podařilo se nám vydat na počest "Mezinárodního roku míru" další protiválečnou kresbu P.Raka. Na obrázku je vyjádřeno, že my všichni jsme střeleckými terči možného válečného konfliktu. Zasiľte tyto obrázky Vašim korespondentům v cizině.

Nabízíme Vám kolekci 3 kusů různých pohlednic P.Raka za 50 hal. NEKORESPONDUJTE S NÁMI ZBYTEČNĚ!!!! Zašlete na adresu ESPEÑANTO, pošt. schránka č. 55, 703 00 Ostrava 3 - potřebnou částku + poštovné. Obratem pošty Vám požadované množství až do vyčerpání zásob odešleme.

Jihočeši bilancovali

Dne 29. 11. 1986 uskutečnili esperantisté Jihočeského kraje svoje tradiční podzimní setkání v prostorách moderního hotelu Gomel, které pořádal českobudějovický klub "La Progreso". Tato setkání se pořádají pravidelně dvakrát ročně, na jaře a na podzim, a mají již proto svoji tradici. Sedesát účastníků nejen z Jihočeského kraje, ale též z celých Čech i Moravy přivítala po slavnostním zahájení pražská folková skupina "Barbuloj", která se po celý den svým vystoupením starala o dobrou náladu a pobavení všech účastníků. Při setkání zazněly v přednáškách a referátech mnohé podněty pro další esperantskou činnost na jihu Čech. Dozvěděli jsme se jak prakticky pracují pro rozšíření esperanta v jiných krajích, zástupce MEM Jan Repa referoval o letním jednání této mezinárodní sekce v NSR.

Zbyl i čas na neformální seznámení a zábavu jednotlivých účastníků.

Esperantisté z "La Progreso" se pochlubili svými výsledky a plány: k jubilejnímu 100. výročí esperanta a 60-letému trvání klubu vydají pamětní medaili, v lednu 1987 uspořádají reprezentativní výstavu "Esperanto - nástroj míru". Průběžně vydávají bulletin "Sudbohemia esperantisto", revui "La Progreso", různé zpěvníky a suvenýrové materiály. Také jejich členská základna utěšeně roste.

Tímto setkáním jihočeští esperantisté prokázali svoji aktivitu, životaschopnost esperantského hnutí a těší se na vaši účast při dalším - jarním setkání na jihu Čech.

Emil Egner,
redaktor "Sudbohemia esperantisto"

Eva Seemannová, nia konata dramartistino, ankaŭ ĉi-jare prezentis diversaleke artismajn esperantlingvajn programojn. El ili menciindaj estas: Mniehovo Kradistá (dum la Printempa Seminario - sceneja monologo "Elizabeta el Bela Monto"), Frýdek-Místek (okaze de la 20-jara jubileo de kafejo "Esperanto" - parolado kaj recitado "Nia ora trio" - pri Pumpř - Lukáš - Hromáda), Ústí n. L. (arta programo honore al Jiří Koříněk - recitado de poemoj de la jubileulo), Havlíčkův Brod, Písek, Brno k.a. (scenejaj monologoj de Rumler, Urbanová, Vidman, fabeloj de lazecký k.a.). S-ano Seemannová havis multajn ĉeĝlingvajn prezentadojn en diversaj lokoj tra la tuta lando; tie ŝi ĉiam menciis pri Esperanto, pri sia vojaĝo al Nederlando, kaj prezentis mallongan montraĵon esperantlingvan. Tiel ŝi faras gravan propagandan laboron en la neesperantistaj medioj. Printempe aperis profesie surbendigita kasedo kun elektitaj poemoj de Eli Urbanová, artisme prezentitaj de Eva Seemannová.

Jazykový koutek

NENÍ KAŽDÉ "CIZÍ" SLOVO "MEZINÁRODNÍ"

Jedno z proslulých Zamenhofových 16 pravidel /pravidlo předposlední/ říká /citován překlad z faksimile Unua libro, které vydal v r. 1948 Vilho Satälä v Helsinkách/: "La tiel nomataj vortoj fremdaj /'eksterlandaj', t.e. tiuj, kiujn la plimulto de la lingvoj prenis el unu /fremda/ fonto, estas uzataj en la lingvo Esperanto /internacia/ sen ŝango, ricevante nur la ortografion de tiu ĉi lingvo; sed ĉe diversaj vortoj de unu radiko estas pli bone uzi senŝange nur la vorton fundamentan kaj la ceterajn formi el tiu ĉi lasta laŭ la reguloj de la lingvo Esperanto."

Tato dobře míněná slova bývají citována v učebnicích. Kilianova Cvičebnice esperanta /1972/ uvádí na str. 210: "V slovníčku nejsou uvedena cizí slova, která se v esperantu liší jen koncovkou nebo pravopisem, např. socialismo socialismus, gimnazio gymnasium a pod." V seznamu 808 nejuživanějších slov /1966/ na str. 32 čteme od téhož autora: "Takzvaná cizí slova se přejímají do mezinárodního jazyka beze změny, píší se však mezinárodním pravopisem; odvozeniny se tvoří podle pravidel mezinárodního jazyka: fyzika - fiziko, fyzikální - fizika." K tomu lze jen dodat, že "fizika" není jen "fyzikální" /nyní fyzikální/, ale i "fyzický".

Dobře míněné upozornění skrývá však v sobě čertovo kopýtko. Není pochyb o tom, že pro každého Čecha jsou např. cizími slovy slova absolvovat, absolvent, koncept. Takže ve slovníčcích esperantsko-českém i česko-esperantském nejsou slova absolvi, koncepto, absolvovat, koncept, uvedena.

Co se však dočteme v PIV: absolvi: 1. Pardonu kaj nuligi pekojn de iu /= pekliberigi/. 2. Deklari iun senkulpa /=mal-kondamni/. Rimarko: Negusta estas la signifo "plenumi" /parolante pri kurso/ aŭ "fini" /pri ekzameno/.

Ověřil jsem si to ve slovníčcích německém, anglickém, francouzském, španělském a ruském, a zjistil jsem, že jen německá slova absolvieren, Absolvent se kryjí s citovanými českými. V ostatních jazycích má slovo "absolvovat" význam, který uvádí také Slovník cizích slov /SCS/: dát rozhřešení. Hromada ve svém kapesním slovníku /1964/ uvádí: absolvovat /školu/ trapasi, fini /lernejon/ a absolvent: lerninto, iama lernanto. - Podle PIV lze ovšem říci i "abituriento": Tiu, kiu finis mezgradajn studojn en gimnazio aŭ liceo kaj sukcese trapasis la koncernan ekzamenon: iras abiturient' jam for! /Kabe/; abiturienta diplomo. Tady se ovšem poněkud stírá rozdíl mezi českým absolventem a abiturientem, o němž SCS říká: "žák po-

slední třídy vyšší školy před závěrečnou zkouškou nebo bezprostředně po ní." Dále není důvodu, abychom v našich poměrech použili slova "abiturienti" pro absolventa každé střední školy.

"Koncept" ve smyslu "nečistopis" se řekne "malneto". I na to upozorňuje PIV. Podle něho "koncepto" znamená tak jako u Hromady "názor, pojetí", "koncepti" = chápat, mít názor nač. "Počítiti" /otěhotněti/ = koncipi, antikoncepční = anti-, kontra-koncipa /PIV/.

Často užívaným slovem je "rekreace". Kilian ve slovníčku své učebnice pro začátečníky /1972/ uvádí "rekreigo", Hromada /1964/ má "refreŝigo, refreŝiga libertempo". Podle PIV je asi vhodnější slovo Hromadovo: refreŝigi: reakiri fresecon, voglecon; se mi havos la eblon absolute ripozi, mia kapo denove refreŝigos. /Zamenhof/

Slovo "direktní" znamená podle SCS "přímý", ale esperantské "direkto" = směr, a "přímá" se řekne "rekte".

Jméno Akademie múzických umění nepochází od hudby - muziko, ale od Muzy, takže správný překlad je Akademio de muzaj artoj, i když PIV upozorňuje u slova "akademio", že toto slovo ve významu "supera lernejo" je "evitinda". Měli bychom tedy říkat "Supera /Alta/ lernejo de muzaj artoj".

Koncovka -ický ve slově "múzický" je ošidná. Podobně je tomu u slova "arktický", které se podle PIV řekne "arkta" a "regiono arkta" = Arktó, naše Arktis. Totéž platí o slovech "antarkta", "Antarkto" = antarktický, Antarktis.

Potíže jsou se slovem "dirigent". V PIV najdeme pod "orkestro" odvolávku na slovo "dirigento", ale toto v PIV jako samostatné heslo neexistuje. Pod "bastono" nalezneme: "bastono de orkestro direktisto". Hromada uvádí "dirigent: direktanto, dirigovat: direkti". Proto je lepší slova "dirigento" neužívat, ale použít buď podle Hromady, nebo u profesionálů "direktisto".

"Badminton" je ve slovnících k nenalezení. PIV uvádí: "volano - plumprovizita pilko, kiun oni jetas kaj rejetas per rekedoj". Z toho by se mělo odvodit "volanludo".

Novější rozšířená cizí slova v našich slovnících nenalezneme, Jsou to např. gril, digitální, dabovat, dabing amj. Vytvoření názvu pro "gril" bych nechal povolanějším, ale snad by to mohlo být "rulrostilo" /když "grilo" je "cvrček"/. U "digitálních hodin" bych navrhoval "digita horlogo", podle anglického názvu "digit" = číslice; a number of two digits = číslo o dvou místech." Esperantské "digitalo" je podle Jana Filipa /1930/ i slovenského Seemannova slovníku rostlina "náprstník" /viz též č.-e. slovník bří Filipů 1949/.

"Dabovat, dabing" se řekne podle PIV "dubli, dublado", "dabovaný film" je "dublaĵo" a herec, který dabuje, je "dublanto". "Seriaal" bych řekl "filmaro".

Rovněž zkratky vysokoškolských titulů a hodností nejsou mezinárodní. Na to naráží Bernard Golden ve Starto 4-5/1985. K tomu mohu dodat, že seznam nejčastějších zkratek titulů přináší PIV na str. 1216: d-ro fil. = náš FhDr., d-ro med. = MUDr., d-ro sc. = DrSc. Schází JUDr., což by se dalo vyjádřit zkratkou d-ro jur. /de juro/, MVDr. snad d-ro vet. /de veterinareco/.

CSc. = kandidato de sciencoj je nejlépe vypsát pro nedostí rozšířenou mezinárodní známost tohoto titulu.

Je jasné, že by se našla ještě řada diskutabilních "mezinárodních, cizích" slov, čerpaných obzvláště z angličtiny, ale to ponecháme prozatím stranou.

Dovolují si nakonec připojit slova rozhodně ne cizí, ale také ne spisovně česká: legrace, lidově sranda. Pro tato slova by se dalo použít - zase podle PIV - slovo "drola" = komika stranga". Podle okolností též "drolaĵo, drolega, drolegaĵo". Mezi další slova ve slovnících postrádaná patří např. bunda, rifle, džínsy, trenážér, dispečer, dispečink, muzikál, hit, spray, kaskadér, ale i běžná česká slova: tepláky, oteplováčky, dupačky, válende, střih ve filmu amj.

Čtenář může nabýt dojmu, že se až příliš vážu na PIV. Nu, kdo píše česky a chce psát správně, musí se držet Pravidel českého pravopisu, ať se mu to líbí nebo ne /u Čechů rozlišování -i- a -y- po obojetných souhláskách, u Lachů /Ostraváků/ délka samohlásek.

Ve dvou věcech se však PIV-em neřídím, ostatně PIV také nemá tak závaznou platnost jako česká Pravidla: Je to používání velkých písmen u jmen národů: Čeĥo, Ruso atd., a měsíců: Januaro atd. Tím totiž dochází k vyjímčnosti při používání členu "la" před vlastními jmény, proto dávám přednost čeĥo, januaro, atd.

Adolf Staňura

A N I

Naše učebnice esperanta i slovníky jsou až na jednu výjimku shodné v tom, že spojka "ani" se překládá dvojím způsobem:

V Kilianově Cvičebnici esperanta /3. vyd. 1972/ je na str. 17 mezi Novaj vortoj uvedeno: nek - nek: ani - ani, bez bližších vysvětlivek. Výrazem "eĉ ne" se nikde nezabývá, dokonce ho nemá ani v esperantsko-české části připojeného slovníčku. V česko-esperantské části uvádí "ani: eĉ ne" a "ani - ani: nek - nek".

Ve svých 808 slovech uvádí Kilian pouze: "nek - nek: ani - ani" a dodává dva příklady, pod "eĉ" čteme jen: "ba i, ano i, dokonce i; eĉ ne unu - ani jeden".

Josef Cink ve Cvičebnici esperanta pro pokročilé /1974/ uvádí na str. 91 v bodě 314: "České ani se přeloží: 1. eĉ ne, je-li ve větě jen jedno ani, 2. nek, jsou-li ve větě dvě ani". K tomu uvádí příklady.

Podobně je tomu v Hromadově kapesním slovníku /1964/ a ve Velkém slovníku česko-esperantském bratří Filipů /1949/. Obdobu nalézáme i ve Velkém slovníku esperantsko-českém Jana Filipa z r. 1930.

Zato Pumpr v Přehledu esperantské mluvnice /příloha Hromadova slovníku/ je přesnější /str. 24/: "Spojku ani, je-li ve větě jediná, překládáme eĉ ne: eĉ ne unu vorton! - ani slova! Stojí-li po záporu nebo ještě s jiným ani, překládáme nek: nenion mangis, nek trinkis - nic neĵedi ani nepil; nek mangis, nek trinkis - ani neĵedi, ani nepil."

PIV uvádí pod "nek" tyto příklady:

mi ne renkontis lin, nek lian fraton /Zamenhof/;
ne helpas plendo nek ploro kontraŭ kreditoro /Z/;
nenia peno nek provo donos lakton de bovo /Z/;
mi flanko sidis, mi ne aŭdis nek vidis /Z/;
vero ne bezonas mediti nek spriti /Z/.

Podle našich pramenŭ /kromě Pumpra/ by se všude mělo říci "eĉ ne" místo "nek". S tím samozřejmě nelze souhlasit. Zato PIV varuje, že nelze říci "nek" po kladné části věty: tedy ne "li oscedas nek eĉ fumas", ale: "li oscedas, kaj eĉ ne fumas".

Plena Analiza Gramatiko /PAG/ -1980/ říká v § 221, odst. 1: La unuopaj konjunkcioj estas: ...nek /se la antaŭa propozicio jam enhavas neon/, eĉ /por aldoni ion surprizan/. .... nek staras ĉiam komence de la propozicio." Příklady: "mi ne vidis lin, nek scias ion pri li; li tute konfuzigis, eĉ respondi ne sciis."

V § 123 jsou u "nek" další příklady: "la infanoj ne povis tion aŭdi nek kompreni /Z/; mi ne vidis lin iam, nek ie; neniu anglo nek germano ĉestis la prelegon." Avšak: "kaj eĉ ne unu arbetoja donis ombron" /nikoliv: ....nek unu arbetoja donis ombron./

Přitom PIV upozorňuje pod "eĉ", že je to "adverbo signifanta insiston pri la realeco de neĝendita, malfacile kredebla fakto, t.e. plie, krome, malgraŭ ĉia atendo"; vi povas eĉ haki lignon sur lia kapo /Z/ atd; např.: "eĉ mus ne preterkuris, eĉ muson li ne povis vidi suferi, eĉ li tion ne kapablas, ... li eĉ tion ne kapablas."

Je tedy nutné, aby se v připravovaných slovnících a učebnicích doplnily bližší vysvětlivky ve smyslu shora naznačeném.

Adolf Stejnura

ĈU KONVENUS "NOMITI" ANSTATAŬ "NOMIĜI"?

En PIV oni legas sur pli ol tri duonpaĝoj pri la sufikso -iĝ- kaj sur pli ol unu tuta paĝo pri nomo kaj nomi. Ekzemploj memkomprene abundas, sed nomigi inter ili ne ekzistas. Tial oni povas rajte supozi, ke la aŭtoro de klarigoj pri kapvortoj, rilatantaj filologion kaj gramatikon, prof. Gaston Waringhien, intence evitis tiun ĉi relative oftan vorton.

En Plena Analiza Gramatiko de la sama aŭtoro (1980) oni povas legi sur p. 164: "Tamen frazo kiel: mi nomigas Petro sajnas ankoraŭ stranga." Kaj sur p. 473: "La sola escepto estas nomigi (ne-Zamenhofa), uzata ne en la senco iĝi noma, sed en la senco esti noma (nomhava). Tie ĉi necesus la formo: nomati." Fino de la citaĵo.

La lasta citita frazo pensigis min. En PIV, sub nomi (p. 742) oni povas legi alineon 4: "Unufoje doni la elektitan nomon: la gepatroj nomis sian filinon Margarato (laŭ Kabe); la unua arta satelito estis nomita Sputnik."

Prof. Waringhien diras iom necerte: "Tie ĉi necesus la formo: nomati."

Mi opinias, ke tiu ĉi formo ne konvenas. Oni nomas bebon tiam, kiam oni baptas aŭ registras lin/sin post la naskiĝo, do li/si nomatas, sed poste li/si jam por ĉiam estas nur nomita tiel, do li/si nomitas. La nomo (ekz. Petro) restas ĉe li senĉese, eĉ se oni ne alparolas lin tiel. Alia estus la afero, se iu nomas ekz. Roberto, sed grupo da amikoj nomas lin Bob. Tiu ĉi nomo estas al li donata nur kiam oni parolas al li aŭ pri li en la grupo, do li nomatas Bob.

Mi skribis mian opinionon pri nomiti al redakcio de Hungara Vivo. En n-ro 4/1985 mi ricevis respondon: "... mi nomitas fakte sajnus ankoraŭ stranga, ja

oni neniel kutimas ĉiutage aludi la momenton de la baptado."

Ion stranga argumento. Mi eble povus per miaj manfingroj kalkuli, kiomfoje mi devis diri dum mia pli ol 70-jara vivo la vortojn: Jmenuji se... (t. e. mi nomitas - pardonu, laŭ la ĝimuna kutimo mi nomigas). Ĉe prezentado oni diras ordinare nur la nomon au "mi estas..." Tial la aserto pri ĉiutaga aludo de baptado estas troigo. Alia afero estas, kiam oni parolas pri iu persono. Tio okazas ne nur en interparolo, sed ankaŭ en literaturo: "Li, si nomitas..." Pri ofteco de tiu ĉi diro certe havas ĉiu leganto sian sperton.

La uzado de "nomiti" anstataŭ "nomigi" forigus demandojn de komencantoj: Kia statuso estas esprimata per tiu ĉi vorto "nomigi" kaj ĝenajn respondojn de instruantoj al tiu ĉi demando, ĉar la formo "nomiti" estas kreita laŭ principoj de logiko kaj tute prave povas anstataŭigi la negustan "nomigi".

Adolf Stanura

Oficialaj informoj de la Akademio de Esperanto

Post studo kaj propono de la Gramatika Sekcio la Akademio voĉdone akceptis jenan rezolucion:

PREPOZICIAĴO POR LA SUBJEKTA SUPLEMENTO

1. Post ita/ata/ota-vorto la aganto estas indikita per DE. Ekz-e: ŝi estas amata de ĉiuj /Ĝ-a regulo de la Fundamenta Gramatiko/.

2. Post o-vortoj DE povas indiki la aganton, se neniu alia koncernato estas ebla. Ekz-e: la kanto de la birdoj, la projekto de la inĝenieroj /Fundamento/, la parolado de la oratoro k.s.

3. Por indiki la aganton post o-vortoj en aliaj kazoj, la plej ĝenerale akceptita formo estas FARE DE. Ekz-e: la akcepto de la kongresanoj fare de la urbestro, la traduko de Hamleto fare de Zamenhof.

La Direktoro de la Sekcio pri Gramatiko,
Michel DUC GONINAZ
La Prezidanto,
D-ro A. ALBAULT

AKADEMIO COMENIUS

La 16-an de aprilo 1986 fondiĝis la Internacia Scienca Akademio Comenius, laŭ la nomo de la ĉeĥa humanisto kaj pedagogo Comenius (Jan Amos Komenský, esperante: Komenio, naskiĝinta en Uherský Brod, Moravio 1592 - mortinta en Amsterdamo 1670), unu el la unuaj pensuloj, kiuj revis pri racia solvo de la internacilingva problemo. Li cetere sufiĉe verkis pri la temo.

La sidejo estos en Uppsala. La fondinto kaj nun ankaŭ la unua elektita Prezidanto estas nia Kolego NEERGAARD; ni estas honorigataj per tiu elekto. La membreco estas limigita al tiuj sciencistoj, "kiuj havas scion de la Internacia Lingvo Esperanto" kaj la laustatutaj principoj por elektado de membroj estas aparte severaj. Efektive la artikolo 5.1. preskribas ke "Ĉiu plena membro de nacia akademio de sciencoj povas kandidatiĝi". Laŭ stato de junio 1986 la Akademio nombras 30 Membrojn-Fondintojn, el kiuj 21 estas membroj de unu aŭ pluraj naciaj sciencakademioj.

Inter la Fondaĵ Membroj de la nova Akademio, krom la nomo de Kolego NEERGAARD, ni plezure legas la nomojn de multaj renomaj sciencistoj kaj tute aparte tiujn de niaj Kolegoj ĜUĜEV, LAFENNA, PENNACCHIETTI, RÉGULO PÉREZ kaj WARINCHIEN.

ESPERANTO

monumentoj kaj stratoj

En STARTO n-ró 4-5/1985 postulis redakcio kompletigi datojn pri monumentoj kaj stratoj, kiuj honorigas nomon Zamenhof au Esperanto. Mi informas vin pri situacio en Nordmoravie departemento:

CLOMOUC

En parko de Smetana staras monumento /granitbloko/ inaŭgurita okaze de V-a kongreso de ĉeĥoslovakaj esperantistoj 15.5.1932. Dum germana okupacio ĝi estis kaŝita, sed denove inaŭgurita 10.6.1946. Apude kreskas Esperanto-arbo alportita 1932 el Ameriko. Tiu ĉi travivis okupacion kaj kreskas ĝis nun. Proksime estas strato de Dr-o Zamenhof.

BOHUMÍN

Monumento inaŭgurita de iama Regiona Esperantista Ligo /REL/ 4.11.1934 estis forigita de naziistoj. Post la milito lokej esperantistoj inaŭguris 5.10.1947 sur la sama loko en Bezruč-parko alian monumenton, kiu tie staras ĝis hodiaŭ.

La 20.5.1951 estis vojo, kiu kondukas al ĉi tiu monumento solene nomita "Aleo de Dr-o Zamenhof". Dumtempe la tabulo pereis kaj ne estis renovigita.

OSTRAVA - ZÁBŘEH

Origina monumento de REL el Bohumín estis hazarde retrovita 1950 dismetita en ia ŝtonaro. Ĝi estis transportita al Ostrava kaj helpe de esperantistoj el klubo Komenský estis forigitaj surskriboj en lingvoj ĉeĥa, germana, pola kaj esperanta kaj nova surskribo mencias pri Komenský kiel pri prapatro de ideo de internacia lingvo.

ŘÍBOR

Ŝtone monumento je honoro de Teodor Ĉejka, fame konata instruisto kaj propagandisto de Esperanto ekde la jaro 1900. En la sama urbo sur muro de hotelo "U nádraží" estas fiksita emajlita sildo kun surskribo, ke ĉi tie ekde la jaro 1897 kunvenis rondeto de laboristoj-esperantistoj.

VELKÉ LOSINY

En parko apud kastelo estas arbo kaj antaŭ ĝi sildo kun surskribo: "Esperanta arbo 27.5.1967" plantita kaj prizorgata de esperantistoj el Šumperk.

MONUMENTOJ. KIUJ JAM NE EKZISTAS

KOPŘIVNICE

T.n. Ripozejo de D-ro Zamenhof. Granita bloko kun bronza sildo lokigita en publika parko 24.9.1950. Sur la teritorio oni planis novan urban kvartalon kaj la monumento estis forigita. Esperanto-muzeo en Kopřivnice ekzistis ce "Lašské muzeum" kiel gia fako. Sed kiam la muzeo perdis regionan funkcion kaj estis proklamita kiel muzeo de automobiloj, estis Esperanta materialo donita je dispono al lokaj esperantistoj.

La mencio pri muzeo en Bohumín en Starto n-ro 4-5/1985 estas erara.

LICHNOV

(vilago en distrikto
Nový Jičín)

Monumenton al memoro de D-ro Zamenhof lasis konstrui antaŭ sia familia domo Roman Michna 24.5.1936. La monumento staris sur sia loko ankau dum la okupacio, ĝis februare 1941 ĝi estis de naziigtoj malkovrita kaj ĝia aŭtoro devis ĝin tuj forigi. Post la milito jam ne estis renovigita. (Vidu la bildon.)

Ing. Janouš

Ĉu en via urbo/vilaĝo troviĝas Esperanto- aŭ Zamenhof-strato/placo aŭ monumento? Skribu al ni.

En Lázně Bělohrad havis nomon "Esperanto" aleo laŭlonge de trotuaro en la strato inter urboplaco kaj bandomo. Estas dubinde, ke iu en la urbo nun scias pri la nomo, kiun ĝi havis, kiam en Lázně Bělohrad okazadis la Esperanto-libertempadoj, gvidataj de s-ano Jiří Samla kaj lia patrino Marie Strejčková. Fortan lokan movadon prezentis la staciestro s-o Beran kun edzino kaj filino, trajnoekspedisto s-o Cerný, s-anino Ungerová (nun en Neratovice), s-anino Hofmanová k.a. X.X.

Ni recenzas

Vortoj de Andreo Cseh

Sub ĉi titolo aperis ĉe la eldonejo Ittis en Saarbrücken la ducentdekpaĝa kolekto da artikoloj, kiujn la fame konata aŭtoro de specifa instru-metodo de Esperanto publikigadis prese de semajno al semajno dum sia restado en Nederlando en la jaroj 1935-1936. Laŭ informo de la editoro, Cseh devis, ĉi-usabate prizorgi kolumnon, aŭ kolonon, kiel li mem nomis ĝin, en Esperanto pri internacilingvaj temoj. La ĵurnalo "Haagsche Post", kie la kontribuaĵoj de Cseh aperadis, estis kaj ankoraŭ estas unu el la ĉefaj semajnaj ĵurnaloj, legata de influrika publiko en tuta Nederlando. Cseh celis varbi per sia laboro adeptojn inter la ne-Esperantistaj abonantoj. Tiucele li verkis en tre facila lingvaĵo. Li per tio sekvis konscie pedagogiajn celojn. Tamen kaŭzigis unu plia efiko. La artikoloj dank al pretendema publicista enhavo seriozigis kaj alt-niveligis la aferon de Esperanto ĉe la skeptikuloj, kiuj rigardis ĝin kiel idealaĵon por simpluloj. Kaj vere. Iost kvindek jaroj, kiuj forpasis ekde la tempo de la nuna publikigo, ni povas kun plena respekto konstati, ke la opinioj de la aŭtoro, devenanta el ĉefaj gepatroj, katolika pastro, respegulas progreseman demokratian kaj kontraŭfasisman starpunkton en ĉiuj ventolitaj kaj pridiskutitaj aferoj vid-al-vide el la kreskanta naziisma danĝero en Germanio. La artikoloj de Cseh, demokrato en pastra vesto, klare dokumentas kiel el unu kaj la sama ŝovinisma fonto devenas en Hitlera Germanio la kampanjo "For la judojn!" kaj la kampanjo kontraŭ la flegado de "tiel nomitaj artekreitaj mondhelplingvoj kiel Esperanto". La konduto de la tiama germana sekreta polico havis sian daŭrigon en la eskalado de la persekuto de Esperantistoj pere de mortigo de multaj el ili en la koncentrejoj.

La editoro ED BORSBOOM, Nederlandano, skribas en sia enkonduko, ke la "Vortoj de Andreo Cseh" nepre pliricigos la neĝlektatan specon de bona legaĵo por komencantoj, ke ĝi krome dokumentas pecojn el la Esperanto-historio kaj ke certe ne lastloke li volis starigi monumenton per propra materialo o-mage al tiu noblulo, kies nomo estis Andreo Cseh.

Profesoro Ed Borsboom, freŝa kvindekjarulo, estas instruisto pri la germana ĉe supera teknika lernejo en Utrecht. Li verkis du librojn pri sia naskiga Nederlando. Tre malkovra estas lia studo pri Lanti, eldonita libroforme en Parizo 1976. Tamen la plej grava estas ĝuste lia okupigo pri Andreo Cseh kaj ties senpera, rekta internacilingva instru-metodo sen helpo de iu ajn nacia lingvo. Ed Borsboom ferigis fondinto de

la Societo Andreo Cseh 1981 kun la sidejo de nederlanda urbo De Bilt. La libro "Vortoj de Andreo Cseh" estas la unua frukto de la eldonaktiveco de ĉi societo. La laboro de Ed Borsboom, kiu havas utilajn kontaktojn ankaŭ kun Esperantistoj en nia lando, meritas atentemon precipe de niaj pedagogoj - aktivaj instruistoj.

Josef Rumler

Jindřich Novák - Iven Špička - Václav Hník: La transdorsoĵeto.
(Grafike aranĝis M. Lebašta. ĈEA, Praha 1982, 70 p.).

J. Novák kaj I. Špička publikigis en Ĉeĥoslovakio, parte kun kunsultoroj, jam preskaŭ sesdek diversampleksajn verkojn pri la sindefendo, karateo aŭ la judo (artikoloj, broŝuroj, libroj). Temas pri verkoj sciencaj, fakaj aŭ lernolibroj, kiuj estas destinitaj por vastaj tavoloj de interesatoj. En 1982 la aŭtoroj kaj V. Hník eldonis en la lingvo internacia pere de ĈEA verkon, traktantan pri judoĵeto, kiu identas kun iuj variantoj de la batalago japane nomata seoi-nage. Tiun ili nomis la "transdorsoĵeto".

La unua parto de la recenzata monografio okupiĝas pri studado de fortoj kaj momentoj, kiuj efikas dum realigo de la transdorsoĵeto. La batalagon ili detale priskribas kaj klarigas la kondiĉojn, kiujn oni plenumu por efektiviĝi ĝin.

En la dua parto estas traktata taktiko por efektiviĝi la batalagon. Oni eliras el la postulato, kiu diras, ke "rezulto de batalo dependu maksimume de nia agado (kaj estu laŭeble sendependa de hazarda aŭ intenca agado fare de kontraŭulo)". Grandan atenton oni dediĉas al rolo de tempo por apliki la transdorsoĵeton kaj al la ceteraj kondiĉoj, kiuj plenumendas por sukcesa realigo de la batalago. Menciita estas ankaŭ la signifo de mensa sinpreparo. Bedaŭrinde iujn el tiuj ĉi aferoj oni traktas, pro limigita amplekso de la broŝuro, sole margene, aŭ oni nur citas respektivajn ĉeĥajn verkojn.

Sekvantaj ĉapitroj estas dediĉitaj al analizo de preparaj fazoj ĉe la atako per la transdorsoĵeto kaj al venigo de eblecoj, kiujn kontraŭulo havas por defendi sin. Kiel unu el la plej grandaj meritoj de tiu ĉi verko mi taksas priskribon, kiel elimini la efikon de firma teno per rektigitaj brakoj de kontraŭulo. La aŭtoroj tiamaniere kontribuas ĉe revivigo de la originaj ideoj de fondinto de moderna judo, majstro Jigoro Kano, kiujn tiu resumis en la principojn de maksimuma efikeco aŭ utiligo de kontraŭulo-forto por venki lin.

La ĉapitro 2.3.5.1., kie oni traktas la t.n. "kaŝitajn poŝojn" (pono: procedo por akiri reciprokan pozicion al kontraŭulo, kiu ebligas al ni apliki senpere respektivan judoĵeton) por la transdorsoĵeto, estas unu el la plej gravaj. En ĝi la aŭtoroj montras, kiamaniere oni povas per propra manovrado fari parton de la pono sen atentigi kontraŭulon pri sekvanta batalago. Tio konsiderinde pligrandigas ŝancon por ties sukcesa efektiviĝo. Plue en la broŝuro estas diskutataj eblecoj por defendi sin kontraŭ la transdorsoĵeton, kaj kondiĉoj por ligi tiun ĉi batalagon al antaŭaj judoĵetoj.

La tria parto de la verko estas destinita al ekzerc(iĝ)-ado pri la transdorsoĵeto. Eblas plene konsenti kun priskribi-

taj ekzerc-metodoj. Oni ne rekomendas lerni tuj la tutan batalagon, aŭ dispartigi ĝin en unuopajn fazojn studitajn sinsekve. Multaj lernantoj ne kapablas sufiĉe rapide aŭ entute dispartigitan batalagon poste kunmeti ĝuste. Estas priskribita nova procedo, kiu eliras el lernado de la fina parto de la batalago. Al tiu ĉi parto de la atako per la transdorsoĵeto oni poste aldonas iom post iom pluaĵn antaŭfazojn, ĝis la atakago estas kompleta. La aŭtoroj polemikas kontraŭ ofte rekomendata ekzercado de batalagoj ĝis laciĝo de praktikanto.

En la fina, kvara parto oni komparas la transdorsoĵeton kun secinago. La aŭtoroj pruvis, ke la secinago ne estas batalago, kies meĥanismo estas precize difinita, ĉar temas pri la grupo de laŭ la meĥanismo diversaj batalagoj. Oni montras, ke simila situacio estas ankaŭ okaze de iuj aliaj ĵudoĵetoj. Fine de la monografio oni klarigas, kiuj mov-eroj pliigas aŭ malpliigas efikecon de la batalago, kaj lanĉas kriterion por taksu ĝustecon de la batalagoj. La kriterio diras, ke "ĉio, kio superfluas, estas neĝusta".

Mi ne kuraĝas prijuĝi, ĉu estas oportune, ĉe kreado de la terminologio de la batalagoj, servantaj por ĵeti kontraŭulon teren (= evertoj), ne eliri el japanaj terminoj, kiuj estas hodiaŭ sufiĉe internaciaj. La aŭtoroj uzas esperantforme adaptitajn japanajn terminojn sole por la batalagoj, kiuj esprimas evert-grupon (ekz. secinago) aŭ okaze, ke oni volas atentigi pri deveno aŭ ĵudomaniera efektivigo de la batalago (ekz. de-aŝiharao). Tio estas laŭdinda, ĉar tiel estas en Esperanton enkondukitaj internaciaj vortoj ĵapandevenaj. Estas ja demando, ĉu ne estis eble fari ĉi-rilate pli.

La monografio "La transdorsoĵeto" malgraŭ sia neĝranda amplekso alportas ne sole multajn valorajn informojn, striktan ordigon de aferoj kaj novajn ideojn, sed ankaŭ utilajn praktikajn konsilojn. La publikigaĵo tre diferencas de la lernolibroj, kiuj ĝis nun traktis la ĵudon aŭ ties unuopajn batalagojn.

Bedaŭrinde, la titol-paĝo portas ne tre trafan desegnaĵon, kiu per sia rigida koncepto rememoras arĥaikajn lernolibrojn el la tempo antaŭ la dua mondmilito, kaj tial unurigerde ne vekas adekvatajn imagojn pri la enhavo.

Estus laŭdinde, se la aŭtoroj disvastigus la verkon pri la informoj nur margene menciitaj (pro manko de loko), aŭ cititaj el ĉeĥaj verkoj, kiuj estas por plimulto de la legantoj praktike neatingeblaj. Mi memkomprene scias, ke eldono de pli ampleksa tiaspeca libro ne estas sole en la manoj de la aŭtoroj, ĉi-cele oni bezonus oportunan eldoniston. Mi ja ne dubas, ke tia verko vekus fortan intereson de ĉiuj, kiuj volas penetri al la vera esenco de la ĵudo.

Ing. Arnošt Kvasnička

(estinta ĵudoinstruisto ĉe Universitato de Karolo en Praha)

KONVERSACIO por progresintoj

Kvina temo: L E G A D O

Librojn oni legas pro amuzo, distriĝo aŭ instruo. Libroj estas binditaj aŭ brosuritaj. La binditaj libroj havas platojn kaj dorson el kartono aŭ ledo. Tie estas la titolo de libro, iam orumita. Se oni malfermas la platojn, oni trovas foliojn. Ĉiu folio havas du pagojn, kiuj estas numerataj. Sur la pagoj estas presita teksto aŭ ilustraĵoj kaj desegnaĵoj. La prao teksto estas en linioj, el kiuj estas alineoj kaj ĉapitroj. Tuj post la plato estas titolfolio, kie estas nomo de la libro, la aŭtoro kaj aliaj datoj. Poezia teksto konsistas el versoj, strofoj kaj poemoj. La verso estas ankaŭ sur unu linio, sed ili ne estas same longaj, ĉar en la verso estas grava nombro de silaboj ordigitaj laŭ certa ritmo, kelkaj vortoj, precipe al la fino de versoj, havas rimojn. Iam estas ankaŭ muziknotoj, kiuj konigas melodion kaj oni povas la poemon kanti. Tia libro estas kantaro. Krom la teksto estas sur ĉiu pago margeno, iam desegnita aŭ ilustrita. Ankaŭ komencaj literoj de ĉapitroj estas en malnovaj libroj bele ornamitaj, ili estas inicialoj.

Unuopaj pagoj de libroj estas kompostataj en presejoj el tipmulda materialo kaj presataj per maŝinoj de diversaj tipoj kaj grandecoj. Poste oni distondas aŭ distranças foliojn, ordigas kaj bindas. La tekston de libro skribis antaŭe verkisto aŭ poeto, kiu do estas aŭtoro. Iam li nur kompilis novajn tekstojn el verkoj jam antaŭaj. Muziknotojn skribis komponisto. La teksto de aŭtoro kiel ajn skribita estas por la presejo manskribo aŭ manuskripto. Libroj estas eldonataj en diverse grandaj eldonkvantoj. La eldonejo eldonas eĉ plurajn eldonojn. Iuj verkoj ekzistas en pluraj memstaraj libroj, kiuj estas volumoj. Se la kunigo de volumoj ne estas tiel granda, oni parolas pri trilogio, tetralogio, pentalogio ktp.

Laŭ la enhavo estas epiko, en kiu estas rakontata ia okazaĵo, fakta aŭ elpensita, do fantazio. En liriko oni skribas pri siaj impresoj kaj sentoj, en faka literaturo oni instruas kaj instrukcias; sed ofte la vicigo de iu libro ne estas unuŝenca. Epikaj formaĵoj estas ekzemple:

Fabelo: tute fantazia rakonto, nerealegebla, en kiu aperas supernaturaj estaĵoj, alfine venas bono. Precipe infanoj ŝatas aŭskulti ĝin. Mito estas same fantazia, sed ĝi ion klarigas kaj havas realan kernon. Mitoj estas en religioj, ĉiu nacio, tribo eĉ urbo havas siajn mitojn, ie estas tuta mitologio. En fabelo parolas kaj agas bestoj, animaloj kaj objek-

toj kiel homoj kaj alfine estas morala konkludo. Romano estas longa rakonto kun plej diversej temoj. Romanoj anstataŭis mez-epokajn kaj malnovajn eposojn kaj epopeojn, kiuj estas plej ofte en versoj. Epopeojn bardoj recitis aŭ kantis al aŭskultantoj, kiuj ne sciis legi, kaj persalajris tiel. Ili konis versojn parkere, la parkera memorado estis subtenata per versoj. Mallonga rakonto, kiu ne indas titolon romano, estas novelo, skizoj, humorajo, idilio. Satiro troigas kaj mokas tiel pri diversej malbonaj ordoj en la homara socio kaj en kontaktoj inter homoj. Balado aŭ dramo estas epikaĵo kun tragika fino. La cefa persono, bravulo, heroo aŭ protagonisto pereas.

Al lirikaĵaj formoj apartenas ekzemple odaj, kiu estas glora poemo aŭ teksto, himno, kiu estas nacia, stata aŭ asocia kanto, akrostiĥo, kiu per inicialoj de unuopaj versoj esprimas certan ideon, alegorio, kiu informas simbole, en kasita senco. Epigramo aŭ aforismo estas vortoj, kiuj koncize diras iun fakton aŭ moralan instruon. Al la faka literaturo apartenas raportajo, kritiko, recenzo, eseo kaj monografio.

Popola sageco estas en proverboj, propagando en sloganaj. Sed multajn verkojn oni ne povas facile vicigi, ĉar aŭtoro uzis sian propran manieron, bildojn, simbolojn, signojn, alian literaron aŭ ortografion. Ofte li protektis sin kontraŭ persekutado kaj cenzuro.

Homoj havas siajn libroŝrankojn aŭ bretojn por libroj. Bibliofiloj kolektas bele presitajn librojn kun posedaj etikedoj, kiuj nomigas ekslibrisoj. Librojn oni povas elprunti en publikaj bibliotekoj laŭ katalogoj aŭ ŝliparoj. Fri novaj libroj informas kritikoj kaj recenzoj. Broŝuritaĵaj libroj, broŝuroj estas malpli multtekstaj, ili taŭgas por posoj. Gazeto estas pli malpli regule eldonata teksto, kiu post tralego estas forĵetata, nur kelkajn oni kolektas por mendi poste bindadon. Jurnalaj aperas ĉiutage, revuoj estas pli luksaj kaj kun bildoj, organoj estas gazetoj de certa movado, partio aŭ socia grupo. Bultenoj, cirkuleroj kaj informiloj estas neregulaj kaj oficaj, ofte ne presitaj kiel gazetoj, sed per multobliga tekniko, fotografado, iam per nura tajpado kaj kopioj. Gazetojn redaktas redaktoro kun redakcio. Grandaj gazetoj havas plurajn redaktorojn, kiuj zorgas pri unuopaj rubrikoj kaj anguloj, en kiuj ili skribas siajn artikolojn, informojn, anoncojn, raportojn, kritikojn kaj recenzojn. Ekzistas eĉ specialaj gazetaĵaj formoj: felietono kaj daŭrigota romano. Grava parto de gazetoj estas anoncaro.

En grandaj urboj ekzistas luma gazeto, kie aperas lumaj literoj sur ortangulo. Multaj entreprenoj eldonas siajn gazetojn aŭ almenaŭ afiŝgazetojn. Al fino de jaro oni eldonas jarlibron, kiu elektas plej gravajn informojn kaj novaĵojn el la pasinta jaro, kaj almanakon, kiu elektas plej belajn tekstojn el tiu jaro. Gravajn gazetojn oni kolektas kaj lasas bindi jarkolektojn. Liveradon de gazetoj oni abonas.

Nuntempe oni povas aŭskulti novaĵojn kaj informojn en la radio, televido kaj kino. Krome ili estas akireblaj per telefono aŭ per magnetofona sonbendo. Fine oni povas aŭskulti gramofondiskojn per gramofona nadlo. Ankaŭ en tiuj kazoj oni parolas pri gazeto. En diversej kabaredaj prezentadoj estas viva gazeto.

GRAMATIKO: 1. Elektu kvin frazojn el tiu temo kaj aldonu al ili: por ke /por + infinitivo. Ekzemplo: la broŝuroj estas malpli multekostaj; vi aldiras: ...por ke ĉiu povu aĉeti ilin. 2. Trovu kvin frazojn kun pasivaj participoj kaj esprimu ilin alimaniere, sen pasiva formo.

STILO: 1. Prenu formaton de papero 297 mm x 210 mm, faldu ĝin kaj skribu /desegnu/ kvarpaĝan gazeton, kies redaktisto vi estas kaj kiun vi redaktas tute mem. 2. Skribu interesan miton el via urbo au lando por via eksterlanda amiko. 3. Skribu, kiujn Esperantajn librojn vi legis. Nomu ilin kaj diru, kion vi legas en Esperanto.

DEMANDOJ: 1. Nomu organojn de diversaj Esperantaj movadoj. 2. Kiu Esperanta libro havas plurajn volumojn kaj kiom? 3. Kiujn Esperantajn kantojn vi konas? Kiujn vi mem kantas? 4. Kie estas publikaj bibliotekoj? Kiaj kotizoj estas pagataj por pruntado de libroj? 5. Nomu Esperantajn verkistojn. 6. Kiu Esperanta revuo dediĉas sian atenton al faka literaturo?

heraldiko

veksilologio

La ĉeĥoslovaka ŝtata blazono

La 28-an de oktobro 1918 estis kreita Ĉeĥoslovaka respubliko. Ĝi havis tri blazonojn: malgrandan, mezan kaj grandan. Laŭ la leĝo n-ro 252 de la 30-a de marto 1920 ili aspektis jene:

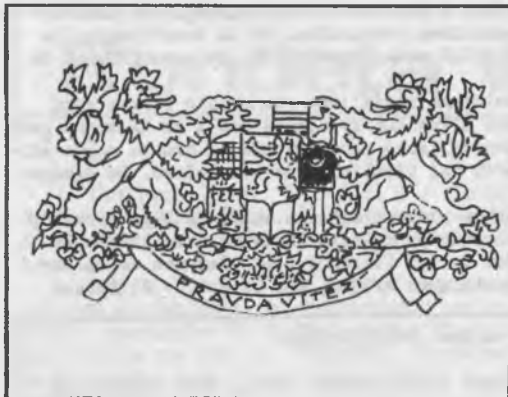
(§ 4) La malgranda blazono de Ĉeĥoslovaka respubliko estas: Sur ruĝa ŝildo argenta duvosta leono en salt-poza dekstren rigardanta, buŝon malfermitan, kun lango elŝovita, ungegoj kaj diademo, ĉio de ora koloro, portanta sur sia brusto rujan ŝildeton kun tri bluj montetoj, el kiuj sur la meza pli alta estas levita argenta patriarka kruco.

(§ 5) La meza blazono de Ĉeĥoslovaka respubliko havas du ŝildojn, antaŭan kaj malantaŭan.

Sur la antaŭa (korsildo) estas la ĉeĥa blazono: sur ruĝa ŝildo argenta duvosta leono en salt-poza dekstren rigardanta, buŝon malfermitan, kun lango elŝovita, ungegoj kaj diademo, ĉio de ora koloro.

La malantaŭa ŝildo estas kvaronigita. En ĝia supra dekstra kampo estas la slovak blazono: sur ruĝa ŝildo tri bluj montetoj, el kiuj sur la meza pli alta estas levita argenta patriarka kruco. En la maldekstra supra kampo estas la blazono de Subkarpatia Rusio: ŝildo vertikale fendita; en la dekstra,

blua kampo tri oraj traboj, en la maldekstra, argenta kampo staranta ruĝa urso dekstren rigardanta. En la dekstra malsupra kampo estas la moravia blazono; sur blua ŝildo dekstren rigardanta aglo kun diademo, argente kaj ruĝe sakumita. En la maldekstra malsupra kampo estas la silezia blazono; sur ora ŝildo dekstren rigardanta nigra aglo kun diademo, kun ruĝa armaĵo, kun argenta brustluno ĉefine kun trifoli-formaj folietoj kaj meze ornamita per kruceto.

(§ 6) La granda blazono de Ĉeĥoslovaka respubliko konsistas el ŝildoj antaŭa kaj malantaŭa.

Sur la antaŭa ŝildo estas la ĉeĥa blazono: sur ruĝa ŝildo argenta duvosta leono en salt-pozo dekstren rigardanta, buŝon malfermitan, kun longo elŝovita, ungegoj kaj diademo, ĉio de ora koloro.

La malantaŭa ŝildo estas dividita je sep kampoj per tri horizontalaj strioj tiel, ke la supraj du estas fenditaj duone, la tria suba fendita tri-ono. En la supra dekstra kampo estas la slovak blazono: sur ruĝa ŝildo tri blujaj montetoj, el kiuj sur la meza pli alta estas levita argenta patriarka kruco. En la maldekstra supra kampo estas la blazono de Subkarpata Rusio: ŝildo vertikale fendita; en la dekstra, blua kampo tri oraj traboj, en la maldekstra, argenta kampo staranta ruĝa urso dekstren rigardanta. En la dekstra meza kampo estas la moravia blazono: sur blua ŝildo dekstren rigardanta aglo kun diademo, argente kaj ruĝe sakumita. En la maldekstra meza kampo estas la silezia blazono: sur ora ŝildo dekstren rigardanta nigra aglo kun diademo, kun ruĝa armaĵo, kun argenta brustluno ĉefine kun trifoli-formaj folietoj kaj meze ornamita per kruceto. En la dekstra suba kampo la blazono de Tesin-regiono: sur blua ŝildo ora aglo dekstren rigardanta. En la suba meza kampo la blazono de Opava-regiono: ŝildo ruĝe kaj blanke fendita. En la maldekstra suba kampo la blazono de Ratibor-regiono: ŝildo fendita; en la dekstra blua kampo ora aglo kun diademo dekstren rigardanta, la maldekstra kampo blanke kaj ruĝe fendita.

Sur la dekstra kaj maldekstra flankoj de la ŝildo staras ora leono duvosta kun diademo kiel la ŝildogardanto. Sub la ŝildo volvigas rubando, sur kiu estas legebla devizo: "La vero venkas!"

Laŭ § 7 la registaro estis rajtigita difini kiam kiun blazonon oni devas uzi.

En la jaro 1960 estis akceptita nova, socialisma konstitucio, laŭ kiu Ĉeĥoslovakio estis proklamita socialisma respubliko. En la Konstitucio (de la 11-a de julio 1960) en artikolo 110 estas priskribita la nova blazono de la socialisma Ĉeĥoslovakio jens:

"La statan blazonon de Ĉeĥoslovaka socialisma respubliko formas ruĝa ŝildo en formo de la husana popola ŝildo kun kvinpinta stelo en la supra parto, sur la ŝildo estas blanka duvosta leono portanta sur la brusto ruĝan ŝildeton kun blua silueto de Kurbmonto kaj bivakfajro de ora koloro. La desegno de la blazono estas ora."

La saman priskribon de la ŝtata blazono enhavas ankaŭ la leĝo n-ro 163 de la 17-a de novembro 1960, kiu samtempe nuligas la leĝon n-ro 252 de la 30-a de marto 1920 kaj la ekziston de tri blazonoj. (La blazonon de la socialisma Ĉeĥoslovakio vidu en Starto n-ro 4/1986, pg. 12.) J. Patera

Pensoj antaŭ Centjarigo

- Ankaŭ la esperantistoj nur tion povas fari, kio venis al ili en la menson.
- Nia granda mistifikado estas la Universala Kongreso. La mondo - registaro, loĝantaro, gazetaro ktp. - vidas, kiom agemaj estas la esperantistoj: konferencoj, kunvenoj, rezolucioj, planoj, proponoj, diskutoj, teatraĵoj ktp. - Sed.... kie ili malaperas poste?
- Ĝam unu neologismo aŭ gramatika bagatelo kapablas dividi esperantistojn kaj maski senfinejn diskuton, disputon, eĉ bedaŭrinde reciproke kalumniadon.
- Esperantujo certe apartenas al la Tria Mondo; ĝi bezonas helpon.
- En Esperantujo oni ofte vive enterigas personojn. Ho, ne en tombon, sed en la forgeson.
- La plej grava problemo por Esperanto, por la movado, eĉ por la estonteco: KIE ellerni bonege Esperanton? La "elito" povas esti ekzemplo, sed ne solvo!
- La esperantistoj neniam estas kontentaj pri la evoluo de Esperanto. Tial oni povas legi tiom da ĉefartikoloj pri la farendaĵoj.
- Ofte la esperantistoj mem estas la unuaj kaj la plej fervoraj disvastigantoj de niatempe aperantaj artefaritaj lingvoprojektoj, en la Esperanto-gazetaro. Nome, la neesperantista gazetaro absolute ne okupigas pri ili.
- La konferencoj, simpozioj konstatas la tiaman situacion de Esperanto kaj movado, ĝenerale tion, kion ĉiu scias kaj konas. Pro tio neniam ŝanĝigas io.
- En la pri- kaj poresperanta informado /propagando/ pli gravas la gepatra lingvo kaj la fakscio ol la scio de Esperanto.
- Legante la kritikojn pri vortaroj, gramatikoj, libroj, oni vole-nevole venas al la konkludo, ke en Esperanto naskiĝas lingve kaj en have plej ofte nur fuŝverkoj, precipe la tradukoj. /Akademiano nomis la romanon de konata verkisto - Ĉu....? libroj -, verkaco en sia eseo-recenzo./
- Demando: Ĉu la unua jarcento estis malfacila aŭ la dua jarcento estos eĉ pli malfacila? D-ro István Nagy

Rondeta vivo

Nunjara IX-a I T R E E - Internacia Turisma Renkontiĝo de Esperantistoj en Ercmontaro - okazis de la 5-a ĝis la 10-a de oktobro en Germana parto de Ercmontaro kaj kompreneble sukcesis.

Feria Domo de la Paperfabriko "Franz Dziebko", lokita en belega ĉirkaŭaĵo de ercmontara urbo Schwarzenberg - en ANTONS-
HOHE, gastigis 60 lingvoamikojn el kvin landoj. Partoprenantoj venis ne nur el Germana Demokratia Respubliko kaj el Ĉeĥoslovakio, sed ili venis ankaŭ el Bulgario, Pollando kaj el Hungario.

Ciuj, piedmarsiante tra montaraj arbarvojoj, guis belan aŭtunan veteron kaj rigardis buntajn deklivojn de la regiono. La internaciaj gastoj vizitis multajn vidindaĵojn, ekzemple la fervojistan muzeon en Rittersgrün, kastelon Schwarzenberg, laboristan hejmon en Bermsgrün, teknikan monumenton "Argenta purigejo" k.a.

Dum solena inaŭguro partoprenantoj gratulis al organizantoj de la jam tradiciaj Ercmontaraj Renkontiĝoj - al membroj de Esperanto-rondo en subdistrikto Schwarzenberg al 20-jara jubileo.

Kulmina punkto de la renkontiĝo estis rememora vespero, dediĉita al la festotago de GDR - 37-jara jubileo de GDR.

El ĉiuj vortoj diritaj dum salutvortoj, paroladoj kaj diskutoj oni aŭdis deziron vivi en paco kaj kunlabori pri la pacdefendado. La renkontiĝo donis plurajn impulsojn por la amikeco de la popoloj.

Venontjare en la kadro de internacia kunlaboro oni aranĝos la Ercmontaran renkontiĝon denove en la ĉeĥa flanko de Ercmontaro.

Alena Klementová

Estas bela tradicio interŝanĝi salutleterojn okaze de la MONATO de ĈEĤOSLOVAKA-SOVIETIA AMIKECO inter esperantistoj de LOKA GRUPO de ĈEA en KARLOVY VARY kaj esperantistoj en S O -
V E T U N I O.

Karlovvaraj esperantistoj dissendis nunjare pli ol 25 salutleterojn, en kiuj gratulis al 69-a jubileo de la Granda Oktobra Socialisma Revolucio. Krome ili frate salutis ĉiujn sovetiajn esperantistojn kaj petis reeĥon por la letervespero, kiu estis planita la 10-an de novembro 1986 - honore al la Internacia Jaro de Paco.

Por la salutvortoj karlovaranoj uzis la leterpaperon kun desegnaĵo de Pavel Rak, sur kiu suprenfluganta kolombo esprimas liberecon, feliĉan vivon kaj PACON.

Karlovaranoj volus per tiuj ĉi jam tradiciaj letervespe-

peroj esprimi la nerompeblan fratan amikecon inter la popoloj de USSR kaj Ĉeĥoslovakio. Tial flugis la salutleteroj al la diversaj anguloj de Sovetunio - al tre malproksimaj kaj al ne tro malproksimaj kiel ekzemple al Taŝkent, Novosibirsk, Duŝanbe, Krasnojarsk, Vladivostok, Soĉi, Samarkand, Tallinn, Urgenĉ, Leningrad, Smolensk, Tihvin, Krasnodar, Niĵnevartovsk, kompreneble al la ĉefurbo Moskva kaj al aliaj lokoj.

Tie ĉi havas karlovaranoj jam multajn sincerajn leteramikojn.
Alena Klementová

ESPERANTO - INTERKOMPRENILO ANKAŬ POR FAKULOJ

En septembro de ĉi tiu jaro okazis, en la kadro de interkonsento inter Scienc-teĥnika societo de n. e. Geindustria Praha (geologia esploro) kaj Hungara geologia instituto (MAFI), faka ekskurso de ĉeĥoslovakaj geologoj en Hungarion. Organizanto de la ekskurso el la hungara flanko estis konata esperantisto vjadirektoro de MAFI, profesoro d-ro Endre Dudich, C. Sc., el ĉeĥa flanko aŭtoro de ĉi tiu artikolo. La interkomprenilo dum la preparo, sed ankaŭ dum la paso de la ekskurso estis Esperanto.

La unuan tagon de semajna restado en Hungario ni vizitis Budapeŝton. D-ro Dudich bonvenigis nin en Hungara geologia instituto, montris al ni ampleksan geologian kolektaĵon kaj informis pri la agado de la instituto. Poste sekvis la rigardado de Budapeŝto kun faka klarigo pri geologia strukturo de la urbo kaj pri ĝiaj termalaj fontoj.

En pluaĵ tagoj ni vizitis vicon de krudaĵ-trovejoj en la montaro Bakonya Arbaro (nordokcidente de Balatono), ekzemple trovejojn de sabloj por vitrofarado kaj metalurgio, de pirofilito, bauksito, netradicia krudaĵo - alginito, kiun oni komencas uzi en Hungario ĉefe en agrikulturo.

Ĉe la urbo Szekesfehervár, kiu estis dum 500 jaroj kronadloko de hungaraj reĝoj, ni vizitis antikvan romian militkampadejon kaj urbon Gorsium kun multnombraj restaĵoj de romiaj konstruaĵoj.

Miaj gekolegoj estis neesperantistoj kaj pro tio mi tradukis la fakon klarigon de d-ro Dudich el Esperanto en ĉeĥan lingvon. Dum ĉi tiu ekskurso oni atestis, ke Esperanto estas lingvo riĉa kaj bone uzebla ankaŭ por fakuloj. La ekskurso ebligis al niaj geologoj komparadon de niaj krudaĵ-trovejoj kun similaj hungaraj. Nia internacia kunlaboro estis sukcesa. Ĝi prezentis ankaŭ bonan propagandon de Esperanto inter neesperantaj fakuloj.

RNDr. Aleš Nedomlel, Liberec

KARAJ GEAMIKOJ!

OKAZE DE LA GRANDA OKTOBRA REVOLUCIO BONVOLU AKCEPTI DE NI
TUTKORAJN GRATULOJN KAJ BONDEZIROJN POR SUKCESA E-AGADO
KAJ PAĈLABORO!

ESPERANTO-KLUBO PACIFIKANOJ, VLADIVOSTOK USSR

Tendaro por Esperanto-pioniroj

De la 23a ĝis 28a de februaro 1986 okazis renkontigo de esperantistaj junaj pioniroj en la Centra Pionira Tendaro "Palmiro Togliatti" en Einsidel ĉe Karl-Marx-Stadt /GDR/.

La aranĝon organizis la distrikta junulara komisiono de GDREA en Karl-Marx-Stadt kun afabla subteno de la distrikta estraro de la Libera Germana Junularo.

Nia Esperanto-grupo ricevis invitilon de niaj germanaj korespondantoj el vilago Marbach, gelernantoj de baza lernejo kaj partoprenis. Krom ni - 14 knabinoj el urbo Trutnov - ceestis ankaŭ lerneĵanoj el diversaj distriktoj de GDR kaj 12 pioniroj el pola urbo Koszalin.

La programo estis interesa, riĉa. Ĝi enkluzivis ekskursojn al urbo Aue kaj Karl-Marx-Stadt, dumnoktan migradon, karnevalan vesperon kaj programon kun la magiisto el Karl-Marx-Stadt. Ĉiutage estis Esperanto-kurso, okazis kantetoj, dancoj, diversaj ludoj.

Poste nia grupo vizitis niajn geamikojn el vilago Marbach, kie atendis nin pluaj interesaj tagoj. Al ni tre plaĉis ĉe niaj germanaj kamaradoj kaj kamaradinoj. Nunjare ili alveturos reciproke al ni.

Vlasta Janáková, prezidentino de E-grupo Trutnov.

Praha. Dum la tagoj 17 - 19. 10. 1986 efektiviĝis la unua renkontigo de la membroj de EK Praha kaj EK Baumschulenweg en Berlin. Ekregis tuja, neformala amikeco inter anoj de ambaŭ ĝemelkluboĵ. Esperanto nuligis ĉiujn landajn, lingvajn kaj tiujn de aĝoj diferencojn kaj ni kvazaŭ mirakle unuavide ekscitis unuj la aliajn. Dank' al la afabla oferemo de niaj gastigantoj, ni multon vidis, eksciis kaj audis. Berlin estas grandioza, moderna videnda urbeĝo. Modele funkciis la nove ligita interkluba amikeco kaj ni senpacience atendas la reciprokan viziton al ni en Praha.

H. Ŝ.

Brno. Sian 85-jariĝon rememoris Esperantista Klubo en Brno per granda solena koncerto la 14.10.1986. Kantis niaj amataj artistoj, merita artisto Václav Halíř, prof. Helena Supová-Halířová, operkantisto J. Škrobánek k.a. Estis prezentitaj en nesuperebla maniero la plej belaj arioj el la ĉeĥaj operoj, ŝeĥe kaj Esperante. La artistoj rikoltis neĝesantan aplaudon. La ĉeestantojn bonvenigis prezidanto de la klubo Z. Hršel, la historion de la klubo kaj ĝian aktivecon koncize prezentis J. Vondroušek. La granda salono estis plenplena. Aperis pluraj ampleksaj gazetartikoloj.

Kurso por komencantoj estis inaŭgurita la 7.10.1986. Partoprenas 15 personoj. Kurso por progresintoj dauras. Ambau kursojn gvidas J. Vondroušek. (J.Vondroušek)

Náchod. Dum amika renkontiĝo okaze de Tago de Laborantoj en Kulturo kaj Korpedukado en la urba teatro en Náchod la 29-an de oktobro 1986 la konsilantaro de la Urba Nacia Komitato en Náchod atribuis honor-diplomon al la prezidanto de Esperanto-klubo en Náchod Karel Strouha por la oferema kaj merita aktiveco sur la kampo de kultur-eduka laboro. (K.S.)

Olomouc. La 14-an de marto 1986 festis Esperanto-klubo en Olomouc sian 75-an datrevenon. Kadre de tiu ĉi grava jubileo ni rememoru iom da historio.

Unuan Esperanto-kurson gvidis jam en la jaro 1909 prof. Eugen Fierlinger, la patro de la bone konata politikisto Zdeněk Fierlinger. Nombro de la interesuloj rapide kreskis, do la 14-an de marto 1911 estis fondita Esperanto-klubo, kiu sukcese komencis ĉiaspecan laboron. Aktiva kaj la plej laborema estis precipe la grupo de studentoj, kiun ni konas sub la pseudonimo "Moraviaj Esperanto-Pioniroj". Tiu ĉi grupo aktive laboris nome post la 1-a mondmilito, kiam ĝi eldonis entute 16 titolojn de libroj, el kiuj la plej konata estas "La blanka malsano" de Karel Capek, aperigita dum la nazia minaco de nia patrolando.

En la jaro 1932 en Olomouc estis organizita la V-a nacia Esperanto-kongreso, kadre de kiu estis lokita en Smetana-parco Esperanto-memorŝtono, apude plantita Esperanto-arbo kaj la najbara strato nomita laŭ D-ro L.J. Zamenhof.

La sukcesa agado de la olomoucaj esperantistoj estis ĝesita fare de faŝismo kaj tuta vico da klubanoj estis arestata pro siaj kontraŭfaŝismaj opinioj, du mortis en koncentrejo Oswięcim.

Post la liberigo de nia patrolando la olomoucaj esperantistoj renovigis sian agadon, aranĝis multajn prelegojn, kulturvesperojn kaj koncertojn por publiko. Iliaj laborbrigadoj helpis konstrui tramvojojn, observatorion kaj zoogardenon, ili eldonis kelke da informfolioj pri Olomouc en Esperanto.

Nuntempe grupiĝas la olomoucaj esperantistoj kadre de Parko de Kulturo kaj Ripozo en Olomouc, la ĉefa kluba agado estas instruado de Esperanto, prelegoj de la klubanoj pri ilia eksterlanda vojaĝado kaj vizitoj de eksterlandaj gesamideanoj en Olomouc.

(Jan Pavlík)

Esperantský klub MS ČES v Třebíči Vás srdečně zve na

L e t n í e s p e r a n t s k ý t á b o r

v nádherném prostředí Vranovské přehrady na jižní Moravě.

Tábor se koná v těchto termínech:

první etapa 28.6. - 11.7.1987

druhá etapa 12.7. - 25.7.1987

třetí etapa 26.7. - 8.8.1987

Mimo kulturně rekreační program je každý účastník povinen navštěvovat některý z kursů esperanta.

Podrobné informace a přihlášky zasílejte na adresu:

Klub esperantistů
místní skupina ČES
674 01 TŘEBÍČ

Radio Praha parolis pri Esperanto

La 2-an de oktobro 1986 je la 8-a matene oni elsendis duonhoran intervjuon kun Jiří Kořínek kaj doc. D-ro Vl. Novobilský, CSc., sub titolo "Ambasadoroj de nia kulturo rakontas pri sia granda amo".

La 16-an de oktobro docento Novobilský parolis pri Esperanto kiel pontlingvo ĉe maŝina tradukado (pri la nederlanda projekto).

La 12-an de novembro 1986 oni parolis pri 80 jaroj de Esperanto en la orientbohemia urbo Náchod.

La 19-an de novembro en la programo "Bloko da vortoj kaj muziko" pri renkontigo de sekcio de invalidoj en Hrabyně apud Opava.

La 21-an de novembro oni menciis pri la centjara jubileo de Esperanto en 1987. (Laŭ J.M.)

Filatelio

Pluan orumitan medalon por sia medal-kolekto akiris nia membro Dolfa Bartošík per sia eksponaĵo pri la temo "Esperanto en filatelo", en ekspozicio okazinta en oktobro kaj novembro en Vodňany. Bartošík partoprenis ĝin laŭ rekomendo de la Ĉeĥa filatelista asocio. (J.M.)

Ludantoj de ok nacioj

En futbala teamo de svisa ligo AS Bellinzona estas ludantoj de ok nacioj kaj interkomprenigo estas por trejnanto (li parolas france) tre malfacila. Klubestro Lazzarotto diras, ke franca lingvo estas ekzemple por dano Croiss, germano Fagot aŭ aŭstra trio Schaeer, Hafner kaj Schöenberger nekomprenebla kaj plue aliaj ludantoj parolas la tessink-dialekton kaj tial li volas ordoni devigan lernadon de Esperanto. (Laŭ "Stadion" n-ro 43/1986 - J.O.)

Brazila Esperanto-Ligo - BEL

Ni eksciis, ke okazis signifaj ŝanĝoj en la Brazila Esperanto-Movado, nome kunfandiĝis la du naciaj organizaĵoj (Brazila Esperanto-Ligo - BEL kaj Brazila Konsilantaro de Esperanto - BKE) kaj el tio rezultis unu sola organizaĵo, kies nomo restis Brazila Esperanto-Ligo - BEL. BEL kaj ĝia tuta grava biblioteko translokigis al la brazila ĉefurbo Brasilia, al propra sidejo, kiu antaŭe apartenis al BKE. En junio 1986 la brazila e-istaro elektis novan estraron.

KORESPOND DEZIROJ ANONCOJ

28-jara polo, laboristo, edziginta, volas korespondi kun geamikoj el Ĉeĥoslovakio. Li interesigas pri multaj aferoj, ekz. pri fremdaj landoj, Esperanto, muziko, sporto, vojaĝoj. Li kolektas bildkartojn. Lia adreso: Bogusław Urbaniak, ul. Kościuszki 7, 42-620 Nakło SL, Pollando

36-jaraj polaj geedzoj el malgranda loko proksime al urbo Gdańsk deziras korespondi kaj konatiĝi kun ĉeĥaj kaj slovakaj esperantistoj. Iliaj interesigoj estas: turismo, diversaj turistikajtoj, kolektado de postmarkoj kaj bildkartoj, esperantaĵoj kaj esperant-agado. Adreso: Halina kaj Zbigniew Zawistowsky, ul. Dworcowa 21o/7, 83-130 Pelplin, Pollando

23-jara polino interesigas pri fotoarto kaj pentroarto. Jolanta Babiarz ul. Kościuszki 5/2, PL-57-200 Ząbkowice Śl., Pollando

Du hispanaj studentoj, kiuj eklernis Esperanton, volas korespondi kun junulinoj 18-30-jaraj el nia lando. Joan Enric Alberola Sendra C/ Dr. Fleming N° 1 Benifairo de Valldigna 46791 Valencio, Hispanio (liaj hobiaj: ĉiuj temoj, precipe fotografio kaj astronomio) Juan Jesus Torres Sosa C/ Lorca N° 3; 5^a pta 9 46018 Valencio, Hispanio (liaj hobiaj: ĉiuj temoj)

20-jara marokano deziras korespondi france aŭ angle kun junulinoj 15-18-jaraj. Li satas sporton kaj muzikon. Adreso: Abdellatif DARDAK, BP: 5528 Takadum, CASABLANCA 05, Maroko

Korespondi deziras en franca lingvo pri E-Movado en ĈSSR a-ro EL MOUKH SAID, DB: ATTAOUNE, Rue 74 - No 19, Cité Hassani, CASABLANCA 02, Maroko

33-jara diplomita flegisto volas korespondi kun esperantistino el Ĉeĥoslovakio. Liaj interesoj: medicino, precipe psikiatrio kaj neurologio. Li satas danci, promeni en la naturo kaj ĝui la silenton en la naturo, vojaĝi per aŭtomobilo, iri al kinejoj, legi interesajn librojn, naĝi, li satas la sunon. Lia adreso: Eugen KUTZ, Fachklinik "Fürstenhof" 3590 Bad Wildungen, B.R.D.

Kun ĉeĥoslovakio deziras korespondi en franca lingvo kaj Esperanto (li estas komencanto) pri sindikata movado kaj Esperanto: AZIZ TEKKI, Bloc 8 No 355, Cité Municipale, Cité Hassani, CASABLANCA /02/, Maroko.

Esperantistoj, kiuj havas intereson pri handikapuloj kaj handikapuloj, mem povas kunlabori kun gazeto Voĉo de Handikapuloj. Oni pritraktu jenajn temojn el pluraj vidpunktoj:

1. Diferenco inter denaska kaj poste trafita handikapiteco
2. Handikapita korpo kaj kreaj potencoj
3. Handikapulo - sana homo
4. Socio, medicino, ekonomio kaj handikapitaj homoj
5. Esperanto-handikapuloj

Viaj kontribuoj pri la prezentitaj temoj devas esti de du ĝis maksimume tri pagoj, tajpitaĵoj kun interspaco kaj margeno, en bona lingvo. La materialon bv. sendi al adreso: Voĉo de Handikapuloj, red. Dušan Adnadj, Ŝkolaska ul. 25, YU-56227 Borovo, Jugoslavio.

Nota. La jarabono inkluzive membrokotizon estas 5 US dolaroj aŭ egalvaloro. Pagojn bv. direkti al supra adreso.

IAHE - Internacia Asocio de Handikapitaj Esperantistoj estas eĉo de la bezonoj de invalidaj esperantistoj, kie ili kun siaj fortoj kaj kapabloj aktive partoprenas en la solvado de siaj pluroblaj problemoj kaj problemoj de la monda komunikado pere de Internacia Lingvo - Esperanto. Aligilojn sendas kaj helpon akceptas Internacia Asocio de Handikapitaj Esperantistoj, Ŝkolaska ul. 25, YU-56227 Borovo, Jugoslavio.

Al ĉiuj gesamideanoj, kiuj kondolencis okaze de la morto de mia edzo

JAROSLAV KLEMENT,

sincere dankas Alena Klementová.

Samtempe mi petas ĉiujn, al kiuj mi ne sendis persone funebraĵon anoncon, senkulpiĝu min, ĉar mankis fortoj tion ĝustatempe fari. Mi ankaŭ ne trovis adresojn de tiuj, kies adresojn Jaroslav konis parkere.

Alena Klementová.

Loka grupo de ĈEA Esperanto-Asocio en Karlovy Vary anoncas, ke la 19-an de oktobro neatendite mortis, dum restado en banejkurbo Běloves,

s-ano ANNA TATĤLOVÁ el Karlovy Vary.

Ŝi estis membrino de fervojista sekcio, longan tempon ŝi laboris en komitato de nia Loka Grupo kaj ankaŭ dum kelkaj jaroj ŝi gvidis la grupon kiel prezidantino. Ŝi apartenis al ardaĵ pacbatalantoj kaj laboris en Distrikta Packomitato en Karlovy Vary, ankaŭ en Kontraŭfasisma movado.

Ŝi senlace partoprenis multajn esperantistajn arangojn kaj renkontiĝojn, volonte ŝi vizitadis SET en Lanĉov, renkontiĝojn en Jablonec, Pardubice kaj aliajn. Rememoru por ĉiam, ke ŝi sciis esti kara, ĝoja kaj afabla.

Alena Klementová

Loka grupo de ĈEA en Náchod anoncas, ke la 28-an de oktobro mortis

s-ano JAROSLAV NOVÁK.

Li estis longjara membro de la Esperanto-klubo en Náchod, al Esperanto li tre aktive dediĉis sin ekde la jaro 1953. Dum lastaj jaroj li estis prezidanto de la Esperanto-rondeto ĉe ZK ROH n.p. Mez en Náchod. Li forlasis nin en ago de 53 jaroj.

Karel Strouha

Kun malĝojo ni anoncas, ke la 19-an de novembro 1986 forpasis 87-jara dumviva merita membro de ĈEA, en pasinteco longjara prezidanto de nia LG en Prostějov

s-ano STANISLAV JEŘÁBEK.

Ĉiam sindona kaj entuziasma amiko, instruanto kaj konsilanto li preskaŭ ĝis lastaj tagoj fordonadis al ni siajn ricajn vivspertojn. Ni ŝatis nin amike reciproke. Honoron al lia memoro.

(BT)

---

el la sekretariejo

Pisemný kurs pro pokročilé

Několik let se velmi úspěšně vyučuje esperanto pomocí písemného kursu. Protože se zjistilo, že základním písemným kursem končí veškerá výuka, bylo rozhodnuto zavést také písemný kurs esperanta pro pokročilé. Tento kurs není určen jen těm, kdo v této době ukončili základní písemný kurs, ale je určen všem zájemcům o další vzdělávání v esperantu. Informace a přihlášky zasílejte na naši adresu: Český esperantský svaz, Jilská 10, 110 01 Praha 1. Kursovné pro členy ČES všech kategorií 160,- Kčs, pro nečleny ČES 210,- Kčs.

Gramofonová deska s "Barbuloj"

Druhé pololetí skupiny Barbuloj bylo také úspěšné. Mnohokrát vystupovali pro neesperantskou veřejnost, a to pro SSM, SNB, na parníku atd. Pro esperantisty hráli 29.11.1986 v Českých Budějovicích. Nyní vyšla gramodeska "Country grupo Barbuloj" se čtyřmi písněmi v esperantu za 16,- Kčs. Je to vhodný levný dárek k Novému roku!

Příspěvatelům Starta

Příspěvky pro příští čísla Starta zasílejte takto: pro číslo 4 (ročník 1987) nejpozději do 10. 4. 1987, pro číslo 5 do 10. 6. 1987, pro číslo 6 do 10.8.87, pro číslo 1 (ročník 1988) do 10. 10. 1987, pro číslo 2 (1988) do 10. 12. 1987, pro číslo 3 (1988) do 10. 2. 1988.

Čtenářům Starta

Podrobná zpráva o světovém sjezdu v Pekingu a o železničářském IFEF-kongresu vyjde v příštím čísle.

Pro příští dva ročníky připravujeme nový kurs o sebeobraně. Jeho autor Ing. J. Novák nám o něm napsal: Temas pri mia esperantigo de la ĉeĥa libro "Kapitoloj o sebeobranĉ" (Ĉapitroj pri la sindefendo), kiun verkis Ing. Ivan Špička kaj mi. Kiam ĉiu ĉi libro estis eldonita, ĝi apartenis al kvin novaj la plej bone vendataj ĉeĥaj libroj de la semajno. Ĝin mi dum 1973-1983 reverkis kaj esperantigis. Sed ĉar tiuj ĉi tekstoj konsistigas cent paĝoj kaj proks. 150 fotoj, necesis redukti ĝian amplekson. Tio estas ĉiam malagrabla afero. Por ke estu klare, kion entenas la tuta verko, mi ne sangis enhavon de unuopaĵ partoj, sed eligis iujn ne tre necesajn ĉapitrojn. En la artikolaro restas de la ellasitataj ĉapitroj nur tiuj nomoj kaj indikoj pri ilia amplekso (nombro de fotoj kaj paĝoj). Anstataŭ fotoj estas nun en la teksto desegnaĵoj.

STARTO - presorgano de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Jilská str. 10, GS-110 01 PRAGO, Ĉeĥoslovakio. Aperas 6-foje jare. Redakta komitato: J. HANOUSEK (grafika aranĝo), J. KAŠPAREC, M. MALOVEC, JIŘÍ PATERA (responda redaktoro) kaj H. ŠTRUNCOVÁ. Presas RUCH Liberec. Transdonita al la presejo 15.12.1986. Jarabono 24 CSK, por eksterlando 36 CSK aŭ 10,50 NLG, inkluzive de sendkostoj. Abonantoj turnigu al niaj perantoj, al UEA aŭ rekte al nia asocio.

STARTO - nepravidelný věstník Českého esperantského svazu, Jilská 10, 110 01 PRAHA 1, vydávaný pro potřebu členů svazu. Vychází 6x ročně. Redakční rada: J. HANOUSEK (grafická úprava), J. KAŠPAREC, M. MALOVEC, JIŘÍ PATERA (odpovědný redaktor) a H. ŠTRUNCOVÁ. Povoleno odborem kultury NVP č. 310008385 ze dne 18.3. 1985. Tiskne RUCH Liberec. Předáno do tisku 15.12.1986. Dohledací pošta Praha 07. Snížený poplatek za poštovní povolen Ředitelstvím pošt Praha pod č.j. P/1-1267 ze dne 6. 4. 1979.

Výtvarná řemesla

Praha

Vám nabízejí široký
sortiment bytových
doplňků a dárkových
a upomínkových
předmětů,
vyráběných převážně
v malých sériích
s častou inovací.

NABÍZÍME:

**SOUSTRUŽENÉ MOCCA SOUPRAVY
SOUSTRUŽENÉ ODKLÁDACÍ STOLKY
MALOVANÉ PORCELÁNOVÉ SOUPRAVY
I JEDNOTLIVÉ KUSY
MALOVANÉ A BROUŠENÉ VÁZY, MÍSY
A POPELNÍKY
VÝROBKY Z ČÍNU**

**BIŽUTERII KOVOVOU A KOŽENOU
A DALŠÍ SORTIMENT Z KOVU, KŮŽE,
KOŽENKY A TEXTILU**

Adresy prodejen upomínkových a dárkových předmětů:

110 00 Praha 1, Národní tř. 37	22 41 94
110 00 Praha 1, Vodlčková 28	24 47 71
110 00 Praha 1, Spálená 39	29 27 04
110 00 Praha 1, Na poříčí 35	23 17 315
110 00 Praha 1, Křížovnické nám. 2	26 63 28
120 00 Praha 2, Anglická 18	25 98 56
110 00 Praha 1, Lazarská 5	29 83 22
110 00 Praha 1, Železná 12	22 79 14
170 00 Praha 7, Obránců míru 17	37 44 84
110 00 Praha 1, Můstek – stanice metra	26 14 19
360 00 Karlovy Vary, Mariánská 2	930/28 381

**V našich prodejnách
naleznete
vhodné dárky
pro každou příležitost.
Naše pracovnice Vás
ochotně obslouží
a pomohou vybrat
předmět,
který potěší.**

Vzorkovna nábytku:

110 00 Praha 1, Václavské nám. 41	26 40 64
-----------------------------------	----------

přijímá objednávky na individuální zakázky
nábytku a bytových doplňků.

**Český esperantský svaz
110 01 PRAHA 1, Jilská 10**

NOVINY

Dohlédací pošta Praha 07
Snížený poštovní poplatek povolen
Ředitelstvím pošt Praha
J. ZN. P/1-1267/79 ze dne 6. 4. 1979